

FOAIA POPORULUI

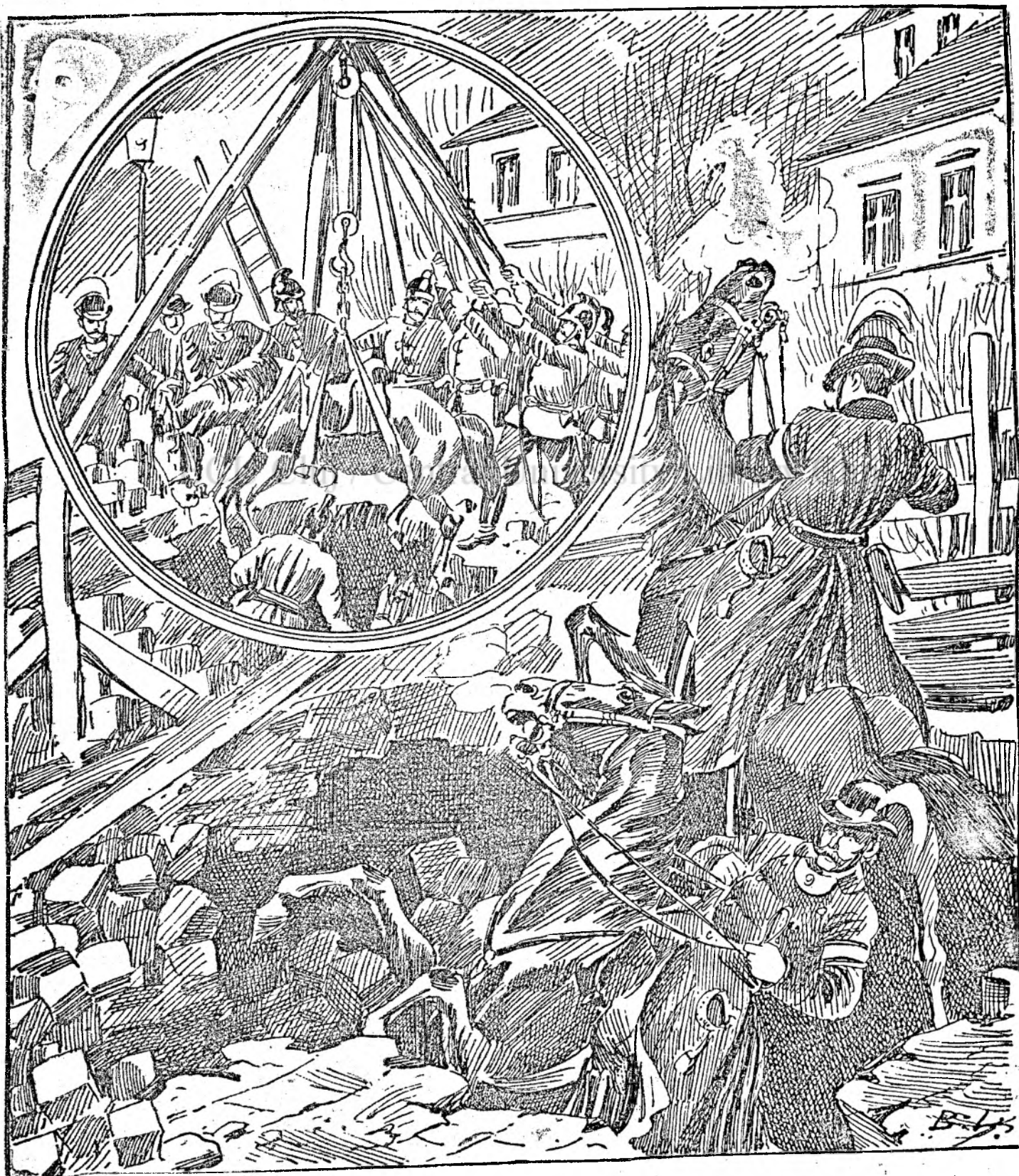
Prețul abonamentului:
 Pe un an . . . . . 4 cor. 40 bani.
 Pe o jumătate de an . . . . . 2 cor. 20 bani.
 Spania, America și alte țări străine 11 cor. anual.
 Abonamentele se fac la „Telegraf” H. Heltzer, Sibiu

Foaie politică.

Apare în fiecare Duminică.

INSERATE:
 se primesc la biroul administrației, (str.
 Măcelarilor nr. 12).
 Un șir garmond prima-dată 14 bani, a doua-oraă 12 bani
 a treia-oraă 10 bani.

Polițiști-călări cufundați în nămol.

... Și s'a deschis pământul și s'au cufundat în el — nu oameni cucernici din biblie, ci aceasta minune s'a întâmplat săptămâna trecută în Budapesta cu doi polițiști-călări, cu numele Huravi Gy. și Lengyel I. Aceștia își făceau runda (calea) lor noaptea între ciasurile 10 și 11 în cetatea Buda. Ei sosiră în strada Bimbo. Strada aceasta se umple acuma cu pământ, în nalțime de vre-o doi metri. Cei doi polițiști nu știau nimic despre

aceasta. Pământul lutos, în urma ploilor s'a muiat de tot, așa că polițiștii intrând pe uliță simțiră de-odată că caii lor se cufundă în nămol până în foale. Unul sări jos, dar' îndată se cufundă și el până în brâu și din ce se sbătea mai tare, tot mai adânc se nămoalea. Celalalt s'a cufundat cu cal cu tot, în cât la cal abia îl se vedea capul.

Bieții polițiști începură a sbiera cât li lua gura, după ajutor. Dar' fiind oamenii

culcați, numai târziu au fost auziți și a fost înștiințată poliția. Abia pe la 12 oare au sosit oamenii poliției și pompieri cu scări, funii și scripăț. Polițiștii, cari acum erau se se înnece în nămol cu cai cu tot, au fost la lumina făcliilor scoși afară cu mare greu, cu funii și scări. Caii au fost scoși cu scripățul (ciga). Polițiștii s'au bolnăvit și zac acum în spital.

Chipul nostru ne arată cufundarea celor doi polițiști și scoaterea și a cailor lor din nămol.

Abonați „Foia Poporului“.

Cu apropierea Anului-Nou 1907 deschidem un nou abonament la „Foia Poporului“.

„Foia Poporului“ e făcută anume pentru trebuințele țeranului român și lucră pentru el.

„Foia Poporului“ apără interesele scoalei și ale învățătorilor.

„Foia Poporului“ are cuprins bogat, e verde românească, e foaie politică, ilustrată și cea mai ieftină.

Rugăm pe cetitori a o răspândi în tre cunoscuții lor.

Prețul abonamentului se vede în fruntea f.ii.

Mersul dietei.

Săptămâna trecută Joi, în 13 Dec. c. s'au gătat în dietă desbaterile asupra proiectului de buget al ministerului de agricultură, enunțându-se ca votat cu schimbările, ce s'au făcut în el.

În desbaterea asupra lui, afară de vorbirea ministrului Dară y, în care a făcut multe făgăduieli de îmbunătățiri pe terenul agriculturii, cea mai însemnată a fost minunata vorbire a vrednicului deputat Dr. Ștefan C. Pop, a cărei publicare am început-o în nrul trecut, continuăm cu ea în nrul de azi și vom da-o întreagă. Dl. Dr. Pop a jertfit mult timp până și-a adunat datele de lipsă, de aceea ea e făcută cu temei și noi toți, dar' îndeosebi Moșii, au să-i fie recunoscători pentru ostenele și lupta sa. Chiar și numai din aceasta vorbire putem vedea, câtă durere și îngrijire au iubiții noștri deputați față de cauzele, față de suferințele noastre.

După ce s'a votat bugetul de agricultură, tot în ședința de Joi s'a început desbaterea asupra bugetului de culte și învățământ. După referentul Săghi, care a recomandat proiectul de buget spre primire, s'a sculat ministrul Apponyi și și-a desvălit programul său de lucru și planurile sale, arătând, ce voieste să facă pe terenul bisericilor, pe cel al învățământului, etc.

Referitor la biserici a pus în vedere regularea unor stări ale bisericilor protestante și catolice. Celor dintău le a făgăduit o dotare sporită cu vre o trei milioane, catolicilor între altele regularea congruei — o afacere, care interesează de aproape și preoțimea noastră gr.-cat.

Trecând la învățământ, arată că în privința cercetării scoalelor nu prea stăm bine. În anul școlar 1904—1905 aproape 340 mii de copii de 6—11 ani, obligați la școală, n'au cercetat școala, n'au învățat de loc carte. Mulți sunt de aceștia pe Alföld. Cauza este cu deosebire lipsa de școale și comunele împrăștiate. Ar trebui sporirea școalelor, dar' nu sunt bani și așa numai cu încetul se va face sporirea, se înțelege a școalelor de stat.

După aceste Apponyi a trecut la afacerea atât de mult discutată a regulării salarelor învățătorescilor. Planurile, ce le are în privința aceasta le publicăm la alt loc al numărului de azi. Aci

vom să amintim numai bazaconiile, ce le face ministrul Apponyi.

Ministrul Apponyi, spune că numai acele din scoalele nemaghiare se vor împărtași de întregire, în cari se vor propune, de la a IV a clasă în sus, cele mai de frunte patru obiecte de învățământ, ceea ce înseamnă maghiarizarea scoalelor. . . și totuși îndată după aceasta zice:

— Noi suntem prevenitori față de concetățenii noștri nemaghiari și nu vom să-i turburăm în folosința limbilor, la ceea ce au drept!

Cum adevărat?

Ministrul Apponyi vrea să scoată din școale din clasa a patra în sus, limba română, ca limbă de propunere și totuși are obrazul să zică, că el nu vrea să ne turbure în folosința limbii noastre!

Aceste sunt curate bazaconii, cari numai în creeri șoviniste se pot sălășlui!

A mai spus apoi Apponyi din programul său, că va da ajutoare inspectorilor școlari, va reforma preparanțiile, kisededovurile, va prezenta proiect pentru a treia universitate etc.

Discuția, ce s'a deschis asupra proiectului de buget, s'a continuat și Vineri și Sâmbăta, fără ceva interes deosebit.

Dintre deputații noștri a vorbit Vasile Goldiș, care s'a plâns între altele, că biserica gr. or. română capătă prea puțin ajutor dela stat, nici a zecea parte, cât capătă d. e. protestanții.

Cu ședința de Sâmbăta s'au întreprins desbaterile asupra bugetului de culte și Luni s'a desbătut și primit indemnitatea pe două luni. Guvernul adevărat, că bugetul întreg nu se va putea vota până la anul nou, a cerut învoială dietei să poată folosi 2 luni din bugetul țerei de cât are lipsă, fără a fi votat și apoi să se aproabe în urmă. Aceasta e indemnitatea. La discuția ce s'a născut asupra ei au luat parte vie și deputații noștri naționaliști: Hodja Milan, Dr. Aurel Vlad și Ioan Suci.

Hodja în o vorbire mai lungă a arătat, că n'are încredere în guvern, după politica, ce o poartă față de naționalități, de aceea nici nu votează indemnitatea.

Dr. Vlad zice între altele, că crede, că mai ușor ne vom înțelege cu poporul maghiar, decât cu politicienii. Trece apoi la cazul cu cunoscuta foaie „Poporul Român“, din Budapesta, arătând că Românul „plouat“ Const. Burdia, dela Carenebeș, altcum și deputat guvernamental, a cumpărat în timpul din urmă dela dl. Birăuț, afirmative cu bani de ai guvernului aceasta foaie, respective s'a făcut partaș la ea, cu condiția, ca „Poporul Român“ să fie mai moderat, să viseze în apele guvernului.

Burdia a voit în urma acesteia să l folosească pe Birăuț și ca martor în afacerea mandatelor atacate ale deputaților Popoviciu și Brediceanu. Dr. Vlad provoacă guvernul să se declare în privința cumpărării „Poporului Român“ și în sfârșit înșințează caz de incompatibilitate împotriva lui Burdia.

Desvălririle d lui Dr. Vlad au produs mare senzație și neplăcere între deputații șovinisti. În dietă a fost mare ferebere.

Siblu, 21 Decembrie n.

Dieta a ținut Joi, în 20 l. c. cea din urmă ședință înainte de serbători, luând vacanțe de Crăciun până în 10 Ian.

Maiestatea Sa regele a plecat din Budapesta Joi, în 20 l. c. la Walsee, unde va petrece serbătorile.

„**Poporul Român**“, foaia populară din Budapesta a trecut în proprietatea partidului național și va înceta de a mai eși.

Votul universal în Austria. Cum am amintit proiectul de lege despre alegeri, pe temeiul votului universal, a fost votat în parlamentul austriac. Acum urmează să fie votat și în casa de sus. Membrii casei de sus însă află, că proiectul prea tare lărgeste dreptul de alegere, cu alte cuvinte, că e prea democratic și de aceea voiesc să introducă în el unele schimbări, în deosebi votul plural. Prin votul plural mulți cetățeni, mai cu seamă aristocrații și acelaș om, câte două și chiar trei voturi. Astfel apoi nu se ajunge scopul, ce l are Maiestatea Sa și guvernul.

Ținuta aceasta a casei de sus poate avea urmări grave pentru Austria. Socialiștii amenință cu grevă generală, dacă casa de sus nu votează proiectul neschimbat.

O știre mai nouă vestește, că în urma ținutei casei de sus ministrul Beck va abdice.

DIN LUME.

Resboiu cultural în Franca.

Între guvernele Franciei și papa de la Roma s'au ivit de mai multă vreme neînțelegeri în afacerile bisericesti, deși Franca este un stat cu populațiune aproape numai catolică. Guvernele Franciei nu mai voiau să lase, ca Papa să aibă amestec nici în afacerile bisericesti din Franca, fără ca să atingă credința. Astfel s'a hotărât despărțirea bisericii de câtră stat. În înțelesul legii de despărțire, se restringe cercul de lucrare al preoțimei catolice, trecând toate bisericile, mănăstirile și alte zidiri bisericesti în stăpânirea statului și rămânând preoțimii numai dreptul de-a face slujbe d-zești.

Legea aceasta a intrat în vigoare acum în 10 Decembrie c. Astfel preoțimea a trebuit să-și predea statului zidurile, iar ținerea slujbelor să o vestească deregătoriilor etc. Papa a dat poruncă preoțimei să se împotrivescă, iar guvernul purcede cu asprime. Astfel s'a înăsprit lupta culturală între Franca și puterea papală, dar până acum populațiunea franceză e liniștită.

Guvernul a scos din Franca pe trimisul Papei, Montagnini și astfel s'a rupt ori ce legătură între Papa și stăpânirea Franciei.

Ca o urmare a luptei va fi, că guvernul francez va lua la cătane pe toți clericii catolici (vre-o 5000), cari nu vor putea dovedi, că au dreptul de-a sluji în biserică.

Lupta aceasta, până acum destul de liniștită, poate să aibă urmări zguduitoare.

Din Germania.

Săptămâna trecută, Joi, în 13 Dec. c. parlamentul împărăției germane, din Berlin, a fost împrăștiat pe neașteptate și în împrejurări grave. În aceasta zi s'a desbătut proiectul de credit-suplementar, aproape de 30 milioane de marce, cerut de guvern pentru coloniile Germaniei din Africa de mează-apus, cu cari Germania altcum a avut mari năcazuri. O parte din deputați (din centru și

social democrați) au fost împotriva, au combătut proiectul și la votare a fost respins cu 178 față de 168 voturi.

În urma acesteia s'a sculat cancelarul Bülow și a citit mesagiul împăratului, prin care parlamentul a fost dizolvat.

Aceasta măsură a produs mare uimire, atât în Germania, cât și în țările europene. Guvernul crede, că în noul parlament va întruni majoritate.

Nouele alegeri sunt puse pe 20 Ianuarie c.

Din Rusia.

În Rusia mișcările revoluționare s'au mai domolit, dar' jăfuirile, furturile și chiar uciderile continuă aproape în toate părțile împărăției.

Astfel în Odessa în 12 Dec. c. 8 oameni au atacat o căruță și au jăfuit 200 de ruble. Venind poliția, hoții au aruncat o bombă și s'a născut o bătaie între ei și poliști.

În Chișineu iarăș e neliniște. A fost jăfuită o boltă jidovească.

Tot în Odesa au intrat zilele trecute sara 12 hoți înarmați în banca națională și înspăimântând pe deregători, au dus 20 mii de ruble din bancă. Venind poliștii, hoții au fugit.

Stările aceste le-a întărit un vrednic oier de al nostru, din jurul Sibiului, care își are turma s'a de oi în Crimeea (Crim). El venind pe un timp acasă, a fost în redacția noastră și ne-a spus, că oierii noștri duși în Crim sunt adeseori amenințați de hoți, mai cu seamă de Tătari. Nesiguranța averii și vieții e foarte mare în Crim și în alte părți ale Rusiei.

Urcarea salarelor învățătoarești.

Apponyi și învățătorii.

În sfârșit după multele promisiuni generale, s'a pronunțat ministrul Apponyi precis cu privire la urcarea salarelor învățătoarești, în ședința de Joi, 13 Dec. c. a dietei, când a ajuns la dezbateri proiectul de buget al ministerului de culte.

Apponyi a arătat în cifre, la cât vrea să urce salarele învățătorilor de stat și a celor comunali și confesionali, dar cu privire la aceștia din urmă a pus condiții, cari ne interesează foarte de aproape și în privința cărora trebuie să fie ori ce Român bun cu mare băgare de samă.

Învățătorii de stat.

La învățătorii de stat — azis Apponyi — ce să ține de salariul fundamental vreau să fac trei categorii. În comunele aparținătoare clasei I și II. de chirii, salariul fundamental sau începător să va fi cu 1200 cor., în comunele de clasa III, cu 1100, iar' în celelalte comune cu 1000 cor. Preste 5 ani învățătorul cu salariul începător de 1000 cor. va avea 1400 cor. salar fundamental, cel cu 1100 va avea 1500 și cel cu 1200 cor. 1600 cor. Apoi cu cvincvenalele de câte 200 cor. și cel mai slab plătit învățător va ajunge în fine la salar de 2400, respective ceilalți la 2500 și 2600 cor.

Pe deputați li liniștește Apponyi, că statul va suporta aceste spese, fiindcă partea financiară a afacerii este pusă în mâni bune.

Învățătorii confesionali și comunali.

Scopul meu — zice Apponyi — este, ca între salarele învățătorilor de stat și

ale celor confesionali să nu fie mare diferență. Salariul fundamental al acestora să fie ca și a celor dela stat 1200, 1100 și 1000 cor. Dacă susținătorul scoalei nu poate da acest salar, lipsa până la minimele de mai sus o dă statul. După aceea urmează două cvincvenale de câte 200 cor., al treilea și al patrulea cvincvenal e de câte 100, apoi al cincilea și al șaselea iarăș de câte 200. Astfel salariul învățătorului confesional să va încheia — pe lângă cele 6 cvincvenalii — cu 2300, 2100 și 2000 cor. după cele trei categorii.

Dacă în restimp susținătorii scoalei ar ridica salariul la minimele amintite, ajutorul dat de stat nu se va deține până ce învățătorul respectiv nu ajunge la salariul, ce-l au învățătorii de stat.

După o calculație aprosimativă Apponyi crede, că întregirile date de stat învățătorilor confesionali și comunali, să vor urca la suma de 6 milioane cor. pe an.

Condiții.

În schimbul întregirilor, proiectul lui Apponyi, pe care el a enunțat că îl va prezenta dietei în Ianuarie sau cel mult la începutul lui Februarie, cuprinde și condiții pentru scoalele nemaghiare:

Astfel un învățător *dela o școală nemaghiară* numai în cazurile următoare se poate împărtași de întregire dela stat:

Dacă școala, cu privire la obligația vitea instrucției limbei maghiare primește neschimbat *planul de propunere pentru limba maghiară, statorit de ministerul de culte și instrucție publică.*

Dacă folosește *manualele aprobate spre acest scop de acelaș minister și*

Dacă în școala respectivă, începând cu *clasa a patra*, se vor propune *ungurește: aritmetica, geografia, istoria și constituția patriei.*

Aceste condiții susținătorii scoalelor au să le îplinească după un restimp de 3—4 ani, dar' și până atunci ele intră în vigoare la scoalele, cari vor cere și primi întregirea salariului de la stat la minimele amintite.

Apponyi s'a pronunțat clar și hotărât! Ofere învățătorilor noștri bani, dar' în schimb întetește maghiarizarea în scoale. Din *punct de vedere pedagogic*, cu deosebire condiția a treia este aproape imposibil de a o împlini și încercările ce s'ar face în direcția aceasta, ne-ar duce la regres și nu la progres în școală.

De aceea superioritățile noastre școlare, toți susținătorii scoalelor și întregă învățătoria noastră trebuie să fie cu mare băgare de samă la pașii ce-i vom face. Pentru soarta scoalelor noastre suntem răspunzători cu toții înaintea lui Dumnezeu, înaintea națiunii întregi și a urmașilor noștri!

Congresul și foaia învățătoarească.

În „Gazeta Transilvaniei” mai mulți învățători de-ai noștri din cei mai harnici publică un apel, în care arată necesitatea ținerii unui congres învățătoresc și insistă pentru înmeciarea unei foi învățătoarești, convocând o întrunire a învățătorilor la Cluj, pe 10 Ian.

1907. (Pentru-ce chiar în ziua ținerii anchetei învățătoarești din Sibiu — nu știm).

Necesitatea congresului am accentuat-o și noi și e evidentă, cu deosebire acum după ce cunoaștem planul lui Apponyi și vom afla hotărârile anchetei din Sibiu. Dar' ar fi prea mult a aștepta, până ce congresul va fi pregătit prin foaie.

De altcum după-ce harnicii profesori de aici au luat hotărârea de-a întemeia o revistă pedagogică, despre care scriem în alt loc, credem, că învățătoria noastră să va grupa toată în jurul acestei reviste.

„Vatra școlară”.

— O nouă revistă pedagogică —

Aflăm cu mare bucurie, că un grup de profesori de la seminarul „Andreian” de aici, sub conducerea cunoscutului pedagog Dr. Petru Șpan, va scoate cu 1 Ian. v. o revistă pedagogică.

Revista va fi *independentă, neconfesională* și considerând puterile pedagogice din comitetul de redacție, va sta la *nivelul pedagogic modern* — tot lucruri, cari recomandă noua revistă și pentru cari rugăm învățătoria noastră de ambe confesiunile a să grupa în jurul ei și a o îmbrățișa cu căldură.

Comitetul de redacție a dat următorul apel:

Domnule învățător!

Dorința atât de adeseori repetată în conferențele învățătoarești și în ziare este dovadă, cât de tare simțesc învățătorii români din această țară lipsa unei foi pedagogice, care ținând seamă de progresul pedagogiei, să le poată da îndrumări sigure în munca lor oboșitoare și să le apere interesele și reputațiunea, când sunt atacate.

Mai mulți profesori dela seminariul „Andreian” din Sibiu, sub conducerea cunoscutului și binemeritatului nostru pedagog Dr. Petru Șpan am hotărât să răspundem acestui nobil îndemn, ce ne vine dela Dv., cu o revistă pedagogică lunară.

Revista va apărea cu 1 Ianuarie v. 1907 și vom numi-o „Vatra școlară” pentru că dorim sincer, să facem din ea o adevărată vatră, la care fiecare învățător să-și poată încălzi inima, îmbogăți spiritul și odihni oboseala zilelor de muncă.

„Vatra școlară” va publica studii pedagogice lucrate pe baza celor mai noue și mai bune cercetări științifice. Aceste le va ilustra cu lecții de model și va informa despre cele mai bune cărți școlare și literare.

„Vatra școlară” va discuta necazurile, lipsurile, durerile și dorințele învățătorilor noștri, contribuind din răspuneri la îmbunătățirea sorții lor. Va fi pretina tuturor celor ce cu gând curat și cu dorul de progres în suflet să vor apropia de ea.

Deși numărul să va estinde pe 2 coale de tipar format 8°, totuși ținând socoteală de referințele materiale ale învățătoria noastre, am redus abonamentul la minimul posibil de 6 coroane la an.

Învățători români! Munca noastră o închinăm cu drag școalei române și binelui D-voastre. În schimb vă cerem sprijinul.

Sibiu, Decembrie 1906.

Comitetul de redacție.

Notă: Abonamentele și corespondențele sunt a să adresa: Redacției și administrației rev. „Vatra școlară” Str. Măcelarilor 30.

Din luptele noastre.

— Vorbirea dep. Dr. Stefan C. Pop, în dietă. —

(Urmare).

Di Dr. Pop vorbind despre devastarea pădurilor din Munții-Apuseni, în legătură cu fabrica de celuloză din Turda, accentuiază, că devastarea (pustiirea) pădurilor s'a făcut într'un mod scandalos, fără păreche, apoi continuă:

Legi erau, pe cari a le observa riguros ar fi fost datorii justiției: ar fi trebuit să se cerceteze din oficiu starea lucrurilor și să se fi luat măsuri pentru ca foștii iobagi să fie împărțâșiți în despăgubiri silvice corespunzătoare și în pășune corespunzătoare. Legile mai prevăd și formele ce trebuie observate, pentru ca procederea să fie corectă și autentică. S'a întâmplat însă — și cel ce va cerceta actele urbariale de acolo, se va putea convinge — că urbarialistii nici odată n'au fost reprezentați, ci erau de față numai primarii, cari sub privirea severă a procurorului erarial n'au îndrăznit să zică nici căre, ci au iscălit tot ce li s'a dictat. Așa s'a întâmplat apoi în cursul regulării, că au desfigurat întreaga lege și dispozițiile conscripției și au despotat cu desăvârșire pe acei oameni de pășunea lor.

Forurile judecătorești trebuia să aibă în vedere §-ul 3 al art. VI. din 1836, care ordonă imperativ, ca iobăgimea să aibă pășune, căci tocmai limitarea aceasta a pășunatului este motivul celor mai multe neorândueli și jalbe. Paragraful 4 ordonă mai departe, să se ia măsuri ca iobagii să aibă nu numai lemne de foc, ci și lemne de construcții și pe lângă o mică taxă și lemne pentru scopuri industriale. Dispozițiile acestea le-a accentuat cu deosebire patenta urbarială dela 1853, mai departe art. LIII. din 1871, care mai ales cu privire la aceste ținuturi conține măsuri, față cu cari forurile judecătorești nu era permis să se eschiveze văzând mai ales, că urbarialistul nu este reprezentat suficient. Paragraful 74 al art. LIII. din 1871 dispune categoric (citește): »Dacă pajștea de pășune astfel separată pentru foștii iobagi, având în vedere practica, ce a existat înainte de 1848 — n'ar fi suficientă pentru ținerea unui număr mai mare de vite, și dacă în același timp iobagii de odinioară au fost până la anul 1848 în folosința pășunii de pădure sau de munte, aceora trebuie să li-se dea ca adaos din această pășune de pădure sau de munte o astfel de cantitate, încât tot teritoriul de pășune ce li se va separa, să fie suficient pentru continuarea folosinței de care s'au bucurat înainte de 1848.... Odată cu porțiunea cuvenită de pășune de munte, trec în proprietatea respectivului și arborii aflători pe ea, dar' și valoarea acestora trebuie scăzută din competență«.

Cel mai important este §-ul 76 al legii, care zice (citește): »Dacă după sentința forului judecătoresc pășunea comună este așa de puțină, încât nu dă hrană suficientă nici pentru vitele de jug ale fostului iobagiu, atunci fostul domn de pământ nu poate pretinde parte de pășune«.

Cum s'a făcut însă regularea? Lăsând toate cele mai de sus la o parte, erarul a dat foștilor urbarialisti păduri cu desăvârșire stărpite. Iar' în privința pășunii s'a făcut o admirabilă dispoziție. Urbarialistii nefiind reprezentați în regulă, s'a enunțat, ce e drept, că ei au ridicat postulul și în privința pășunii, dar' trebuie trecut la procesul verbal (fel kell veni azt), că aici nu este pășune, să mergă deci în munți. Lucru prea firesc, că luând de bază starea de fapt, s'ermanul popor ignorant a umblat aproape gratis în munți, s'a mulțumit și așteptat, ca erarul să și împlinească promisiunea, de a separa o parte de pășune când vor face regularea urbarială a comunei Măgura. Erarul spusese, că în Măgura, care aparține circumscripției silvice din Cluj — avem noi 40.000 jughere pășune, avem și păduri, o să căpătați din belșug. Ei s'au mulțumit cu atâta, dar' au rămas până în ziua de azi cu promisiunea, căci Măgura s'a regulat, erarul și-a sfâșiat 35.000 jughere munți și pădure, dar' bieților oameni nu le-a dat nimica.

Această așa numită regulare s'a continuat admirabil Rog prea mult pe on. ministru al agriculturii, să binevoiască a mi controla expunerile, deoarece mi am dat silința a face toate constatările din documente. Când s'au făcut hărțile, firește, domnii cari le au făcut cutrierau regiuni prea frumoase și nu mult s'au sinchisit cu partea mai importantă a misiunii lor, așa că pe acele hărți vedem pus în vârful muntelui ceea ce în realitate se află din jos de părau, lângă părau, sau la poalele muntelui — și din contră. Când se fac apoi procese în chestii de proprietate, fiind în litigiu o fășe de pământ, și când inginerii ies la fața locului cu cheltuieli, cari întrec de trei ori valoarea acelu pământ, află că starea reală este cu desăvârșire alta, decât cea arătată în hartă. Dar' în sfârșit aceasta se poate remedia, căci inginerul plătit cu bani scumpi iese la fața locului și constată starea reală,

Mai este însă și un alt precedeu, pe care cu durere mă văd nevoit a-l releva aici, în fața țării. Erarul profită de aceste hărți fatale, spre a isgoni așa zicând pe bieții oameni din locurile lor. Se pornește, împotriva legii despre regularea urbarială, un procedeu aproape necunoscut la noi: procedeu de isgonire, deplasare, sau Dumnezeu mai știe ce fel de procedeu și s'ermanii oameni, cari erau în credința, că locul cu tufisuri, pe care și l'au curățit și unde își plasaseră locuințele va fi al lor — după 50—80 ani trebuie să se convingă că locul, conform hărții, nu este al lor și trebuie să-l părăsească.

Am să arăt cazuri și să aduc probe. (O voce: Doar justiția hotărăște.) Firește, că hotărăște justiția. Dar' având în vedere, ceea-ce am zis, că erarul este domnul de pământ, socot că e oportun, a atrage aici atențiunea erarului, căci ca reprezentant al erarului avem aici pe dl ministru al agriculturii, carele, dacă poate să ajute pe Sécui, poate să ajute și în cazurile acestea de anomalii și abuzuri.

Destul că în Vidra d. e. și în Neagra au isgonit din proprietatea lor

oameni, ale căror familii au locuit pe pământul lor câte o sută de ani, ba în comuna Neagra văzând că țărani nu voiesc absolut să evacueze micul teritor, pe care dâștii l'au făcut roditor prin muncă de ani îndelungați, amploiații oficiului silvic au dat foc așezămintelor.

Și i au izgonit d'acolo pe baza, că cu prilejul regulării — să-i spun domnului deputat, care m'a întrerupt, ce motive invocă forul de judecată — așa dar' forul de judecată invocă motivul, că baza o formează învoiala încheiată între voi, iar' în această învoială, pe hartă, locul se află trecut pe numele erarului, prin urmare trebuie să evacuezi.

Dar' țărani, când a iscălit, habar n'avea de existența acelei hărți, nu știe că în ce fel s'a făcut regularea aceea, și în sufletul lui rămâne veșnic bănuială, că este persecutat, isgonit.

Beleaua cea mare este, că organele de specialitate, cari au descins la fața locului și au făcut măsurătoarea, au trecut în hartă teritoriul mai vaste, decât erau în realitate și astfel s'au vârat în acel teritor proprietățile unor oameni, cărora nici prin vis nu li a trecut, să poată fi vr'odată izgoniți d'acolo.

Regularea s'a făcut, cum am arătat așa că oamenii au căpătat ceea ce erarul explotase și depreciase, iar' în privința pășunii li-s'a dat speranța, că o să capete. De fapt însă populația aceea de 40,000 suflete a fost trasă pe sfoară în privința pășunii, căci din cele 10 comune, una a căpătat o pășune fără nici o valoare de 70 de jughere, iar' alta a căpătat 12 jughere. Cu atât s'au ales cele 40,000 de oameni din generozitatea erarului.

După cum mi-am luat voie să arăt, urbarialistii ca atari în cursul regulării n'au fost reprezentați, deoarece, contra legii, s'au exmis primăriile comunale, cari singure au făcut, au dres și ele au reprezentat pe urbarialisti. Primăriile au intrat, tot-odată în posesiunea pădurilor căpătate dela erar și ele le-au pus în valoare în beneficiul propriu, fără ca urbarialistii să fi avut habar.

Acum vine art. XIX din 1898 și dispune. Acest articol predă, firește, în mâinile urbarialistilor administrația averii urbarialiste și în același timp în virtutea punctului b) al § lui 1 ia în administrația statului pădurile foștilor urbarialisti.

Este un moment prea important faptul, că erarul a luat în administrația proprie acele păduri. Legea aceasta nu putea avea altă intențiune, decât ca prin aceasta să se promoveze și înlesnească îngrijirea acelor păduri. Nu putea să aibă altă țintă legea, deja și din cauza, că erarul cheltuește pe an sub titlul pădurilor urbariale și comunale suma de un milion. Toată lumea este deci în convingerea, că comunele urbariale n'au putut decât să câștige trecând în administrația statului. Nu este însă așa.

(Va urma.)

Invetătorul ca econom.

Mai înainte de asta cu 30—40 de ani, nu era invetător, cu deosebire la noi Români, care se nu fi fost și econom totodată, pentru-că atunci salariile erau mai mici și astfel vrând-nevrând și el trebuia să se ocupe cu economia. Astăzi însă s'au mai schimbat împrejurările! În locul invetătorilor de mai înainte, pe unele locuri s'au așezat invetători străini, de prin alte comune, cari apoi neavând nici o economie în comuna respectivă, îndată ce isprăvesc la examen cu prelegerile își iau tâlpășița către casă.

Poate că unii vor zice, ce lipsă mai au astăzi invetătorii de a purta și economie, când li s'au urcat salariile, când au cvincvenale ș. a. Aceștia le răspundem, că au lipsă zău și invetătorii noștri de a purta economie, dacă sunt de naștere sau s'au căsătorit în comuna unde servesc ca invetători, pentru că împrejurările de astăzi nu mai sunt cele de acum 30—40 de ani, toate s'au scumpit, banul nu mai are prețul de odinioară, apoi ce să facă invetătorul din cele 600—800 coroane, din cari une-ori mai rămân și numai pe hârtie.

Afară de acestea anul școlar pe cele mai multe locuri ține numai câte opt luni. Ce să facă el în cele patru luni ale anului? Să meargă la scalde? Dar' rogu-vă cu ce? Imprejurarea aceasta, că invetătorii noștri timp de patru luni nu au ocupațiune în școală, încă e un motiv destul de puternic, care le arată, că timpul acela trebuie să l folosească cu alte ocupațiuni folositoare.

Dacă invetătorilor de stat, cari sunt încă odată așa bine salarizați ca ai noștri, li s'ingăduie, ca pe ici colea să mai poarte și matriculele, poșta comunală, agentura cutărei bănci de împrumuturi sau de asigurare ș. a. pentru ce să nu li se ingăduie și la ai noștri, ca să și conducă și lucre și ei mica lor proprietate de pământ? Când și ai noștri nu se retrag de a și da concursul lor la toate așezămintele obștești din comună, ca conducători de coruri, ca notari ai comitetului parochial, ca notari ai cutărei însoțiri de consum, de

lăptărit, tovarășie economică ș. a. de cele mai multe-ori fără de nici o remunerațiune, pentru-că unde-i vorba de ceva remunerațiune mai grasă, acolo de regulă se îmbie alții, iar' dascălului i se spune franc să și vadă de școală, că oficiul acela nu e de nasul lui.

Așa stând lucrul este prea firesc, ca invetătorii noștri, cari au ceva proprietate de pământ în comuna unde servesc, să și o conducă și lucre ei de așa, ca să fie de model și pentru ceilalți locuitori din comună. Să nu se jenezze a merge la lucrul câmpului, pentru-că »vezi Dnamne« au invetătat atâtea clase gimnaziale și atâtea cursuri preparandale. Să privească fiecare numai în jur de sine și să vadă că sunt mulți preoți de ai noștri cu pregătiri mai mari ca ale multor invetători și totuși îi vedem și pe ei la plug, la sapă, la coasă, la secere și la celelalte lucruri de economie, fără ca acelea să le detragă cât de puțin din cinstea și vrednicia lor. Mai mult detrage din cinstea și vrednicia unui preot și invetător o purtare rea, când de pildă locuitorii din sat se reintorc seara dela lucrul câmpului și-i ved șezând chirciliți în cârciumă sau mergând impletcindu-se către casă.

Dar' nu numai invetătorii aceia, cari au avere nemișcătoare în comunele unde servesc, se pot ocupa în timpul liber cu economia, ci chiar și aceia, cari n'au pământul lor propriu, de oarece pășunatul pe cele mai multe locuri e comunal, unde pe lângă o taxă oarecare li s'ingăduie chiar și celor fără de pământ, ca să și scoată vitele la pășune. Cunosc eu câte-va cazuri, unde invetătorul dela o singură vițea de soiu pinzgau, a prăsit și crescut atâtea vite mari, frumoase, încât la câți-va ani a ajuns apoi, ca să poată vinde în tot anul câte o vacă fătată, sau câte un tăurenciu, juncan sau junincă, prețul cărora chiar întrecea modestul lui salar anual.

Economia model a unor astfel de invetători, se înțalege apoi, că nu are influință numai asupra îmbunătățirii stărei lor materiale și prin aceasta și a autorității lor înaintea poporului, ci chiar și asupra îmbunătățirii stărei materiale și a acestuia. Dacă unde-va se poate

aplica mai potrivit proverbul: »vorbele mișcă, pildele atrag«, apoi aci își are chiar locul său. În zădar va tot zice invetătorul: »Oameni bunil la vedeti și vă cumpărați câte o vițea două de soiu pinzgau, că acelea cresc mai curând, sunt mai bune de lapte, dau mai multă carne, sunt mai scumpe ca cele albe ș. a.«, ei totuși nu vor crede vorbele lui. Când însă vor vedea pilda dată de invetător și preot, atunci de sigur că și ei vor urma mai curând aceleia, ca vorbelor săci.

Că pildele au o înfrință mai mare ca vorbele, în cele ce se ține de economie, am văzut și la cultura plantelor de nutreț. Până când poporul n'a văzut pe preot și invetător, sămănând trifoiu, luțernă și mazărice, apoi cultivând napi de nutreț, până atunci nici el n'a avut să se miște de loc dela dătină lui strămoșască »așa m'am pomenit«. Când însă s'a convins despre înfrința acelor plante asupra creșterii vitelor, chiar dacă ar fi voit să l mai rețină cineva, nu l'ar mai fi putut, fiind că el a văzut și s'a convins despre bunătatea și folosul acelora pentru fiecare economie.

În legătură cu economia de câmp și vite, invetătorii noștri s'ar mai putea ocupa și cu ținerea și creșterea porcilor. Deși economia acestora a fost greu lovită în anii din urmă prin boala așa numită »ciuma porcilor«, de care apoi au perit ca muștele când dă frigul, totuși fiindcă ei să prăsesc foarte iute, cresc curând, apoi fiind că peste vară să pot ținea, ba să pot chiar și ingrașa fără cheltuială mare, n'ar strica, ba ar fi chiar spre folosul lor, ca să cultive mai cu deadinsul și acest ram lateral economic, care în toată bună vreme își dă prikjul de a putea ajunge la ceva părale.

Un alt ram lateral economic nu de puțină însămnătate mai este și creșterea galițelor de tot felul. Societățile pentru vinderea ouălor, cari prin agenții lor cutreeră acum toate satele, au ridicat și acest ram economic la o stare așa de înfloritoare, încât fiecare econom sau mai bine zis econoamă, poate face pe an din vinderea ouălor, pailor și

VESELIA.

Foia glumească a »Foil Poporului«.

Cum ne facem fumători?

Știm bine, că la început nu ne tignește de loc fumatul, amejim, ne doare capul și ni nă face rău, dar' totuși — pentru ce suntem oare aplicați spre obiceiul acesta, ba că une-ori ne dăm chiar și silința să ni-l însușim?... Pentru-ce?

Încep întâi dela mine a arăta ce m'a îndemnat a pune țigarea în gură, apoi voi da răspunsul alor 10 bărbați fumători.

Eu am început a fuma în etate de 18 ani, dar' nu 'mi pria de loc fumul de tăbac, amejteam, mă durea capul, dar' răbdam... vezi Doamne să fac pe »cavalerul« înaintea fetelor și... fără de țigaretă în gură nu mă simțeam deplin.

Azi săracul de mine, nu mai fac pe »gavaler« dar' pip ca un turc. M'am făcut fumător.

Al doilea mi-a răspuns: Tatăl meu era fumător de frunte, pe mine însă m'a oprit să nu fumez, ce să mă fac? Mă ascundeam pe unde puteam și fumam la țigări în ciuda tatii, cu toate că mi să făcea rău de fumul de tăbac. A murit de mult, D-zău să l ierte și eu păcătosul, m'am datat a'i face ciudă tatălui meu în toate zilele; cred că dela fapta asta numai atunci mă voi putea desbăra, când mă vor duc la locul de verdeață.

Al treilea zice: Ca să fiu mai văzut în ochii lunei.

Al patrulea: Pentru-că aveam durere de ochi.

Al cincilea: Nu 'și aduce aminte, că ce l-a îndemnat să fumeze.

Al șaselea: De mândru.

Al șaptelea: Imi plăcea să ved suluri de fum în urma mea.

Al optulea: Că ce m'a luat cătană.

Al nouălea: De dragul tăbăcherei, pe care o am fost găst ca copil încă plină cu tăbac.

Al zecelea 'mi răspunde: Cum să nu mă fiu invetătat eu fumător, când azi tot nătărăul e cu țigarea în gură.

Așa dară am putea zice cu siguranță, că începem a fuma mai mult din oare-care mândrie; fumăm apoi că ne-am obicinuit cu fumatul, ear' ca bătrâni fumăm din trecere de vreme.

Dar' ce face Țiganul? Să v'o spun acum și pe asta.

El ca tinăr adună la mucuri de țigări, pe care le fumează mai mult de flământ; mai apoi, — ca omul, — să dedă și el cu fumatul, dar' mai ales acum, ca să nu mi l căraie cumva vre un Român, că n'are pe ce și cumpăra tăbac, fumează din — fudulie.

Ca bătrân însă, pune pipa rămasă dela tatăl său în gură (de pipă sunt legate multe amintiri scumpe) și sloboade la fumuri groase și rari, închihuind — pe boierul cu »clocă și cu puil de aur«.

De cumva moșul sau tatăl său n'a fost prea »de viță«... nu 'și bate nici el capul

galițelor mai multe zeci de coroane. Soțiile învățătorilor noștri, ar putea premerge și ele cu pildă bună în privința aceasta. Ele ar mai putea premerge cu pildă bună înaintea celorlalte econoame din comună și prin o cultură mai aleasă a grădinei lor de legumi. Intr'un asemenea caz nu ni s'ar mai da prilej, să vedem ca acum, mai pe toate econoamele noastre dela sate, alergând cu limba scoasă după Sărbul sau Bulgarul cu carul încărcat de legumi, ca să le vândă și lor câteva legături de ceapă, ridichi, ardeiu, crastaveți, fasole și altele, căci pe toate acelea și le vor putea cultiva și ele în grădinile lor, în loc ca să steie primăvara cu ceasurile în povești pe uliță.

Dacă soțiile învățătorilor noștri pot fi luate de model în ceea-ce privește creșterea galițelor și cultura legumilor, apoi tot așa pot fi luați și învățătorii noștri în ceea-ce se ține de cultura pomilor. Cunosc eu câteva sate, unde fiind aruncat de soarte câte un învățător harnic și îndemânat în cultura pomilor, a schimbat ca prin farmec firea întregii comune. La început se înțelege, că oamenii priveau cu multă nepăsare și dispreț la lucrurile de pregătire ale învățătorului. Când însă au văzut, că sâmburii pădureților sămănați toamna în pământ, până în primăvara următoare au răsărit frumos în rânduri, când au văzut, că pădureții aceia apoi la doi ani toți au fost altoiți, când au văzut, că din altoii cultivați au primit câte unul în cinste și copii lor de școală: și au schimbat cu totul părerea lor greșită despre neisbânda învățătorului în cultura pomilor. Chiar și în cazul acela, când învățătorul nu ar fi și conducătorul grădinei de pomi dela școală sau al grădinei de pomi comunale, el totuși ar putea premerge cu pildă bună în privința aceasta, cultivând pomi nobili în grădina sa privată.

În modul acesta ni-s'ar da prilej, de a da un avânt și mai puternic acestui ram lateral economic, ni-s'ar da prilej de a deștepta și în grosul poporului nostru dragostea către cultura pomilor, de care el ar avea atâta lipsă, ca să se poată umplea cele grădini mari și spațioase, precum și unele lunci, poeni,

coaste și țărături de ale apelor, cu pomi roditori, din cari apoi se poată culege poamele gustoase de lipsă, nu numai pentru trebuințele sale casnice, ci chiar și de vânzare. Cunosc și în privința aceasta destule sate, cari când sunt poame multe, încassează din vinderea acelor mai tot atâta, cât încassează altele din vinderea roadelor lor de câmp.

Paralel cu pomăritul, s'ar mai putea cultiva din partea învățătorilor noștri, încă și stupăritul rațional și cultura vermilor de mătase, pentru cari nu se recere capital mai de loc, sau numai într'o măsură de tot neînsemnată și totuși și din cultura acestor ramuri laterale economice s'ar putea ajunge la niște venituri însemnate.

Când învățătorii noștri pe lângă oficiul lor de învățător, se vor ocupa mai cu deădinsul și mai rațional ca până acum în oarele lor libere și cu economia de câmp și vite, precum și cu ramurile laterale ale acelor, atunci îi asigurăm, că nu i vom mai auzi și vedea ca acum sfătuindu-se, ca să se pună în grevă față de susținătorii de școale, cari nu voesc ale urca salariile, căci urcarea aceea o pot ajunge ei pe cale cinstită și din economia lor, fără a tot tămăia pe nenea Șan și Bran, cari fiind într'o stare mai bună materială ca bietul învățător, se uită peste umăr și cu gura căscată la pretensiunea dreaptă a aceluia. Dacă undeva se potrivește mai bine, apoi aci își are de asemenea locul său potrivit proverbul, care ar trebui să ni-l aducem cât mai des în minte »voește și vei putea!«

Ioan Gheorgheson.

Intrebuințarea găinei ca pustiitoare de vermi.

Iată un lucru foarte interesant și foarte practic: de a întrebuința galițele pentru distrugerea larvelor de insecte și a vermilor, care misună prin câmpuri și vie.

Toată lumea știe că via are o mulțime de dușmani, o mulțime de boale părsitare ca mildewul, blak-rothul, oidiumul, care se desvoltă pe vie. Se știe de asemenea, că pentru multe din insecte și din boalele părsitare se cu-

nos mijloacele unele mai puternice decât altele, dar' care în general nu le pot stârpi cu desăvârșire.

De curând s'a încercat în Dep. Hérault (Francia), a se întrebuința găina ca protectoare a viilor; și s'a recunoscut folosul ei în pustiirea teribililor paraziți (vermuleți) a viei. Găstele, rațele și curcile sunt poate mai bune pustiitoare de vermi decât găinile, dar' trebuiesc lăsate în libertate pentru ca să se ducă pe unde voiesc. De altfel, aceasta nu este un lucru rău, căci instinctul lor le duce tocmai spre părțile unde găiesc mai multe insecte din acelea ce le plac.

Di Valery Mayet, profesor de entomologie agricolă, la șoala de agricultură din Montpellier, a făcut de curând un studiu serios asupra nimicirii insectelor prin găini. El a făcut experiențe cu găinile și puii. Rezultatul a fost că fiecare galiță măncașe 156 insecte (vermi) pe zi, adică pentru 300 găini 46800 insecte pe zi, stabilind astfel preferința ce o au galițele pentru hrana animală și vegetală.

Di Valery Mayet nu a găsit în mățele lor resturi de muguri de vițe, dar' în schimb a găsit resturile de foarte multe ierburi rele.

Găinile, găstele, curcile și celelalte galițe nu trebuiesc lăsate în vie decât dimineața, înainte de a se ridica soarele. Ele se duc atunci îndată și pustiiesc o cantitate considerabilă de vermi, insecte, etc., și îndată ce soarele s'a ridicat trebuiesc băgate în cotețuri, căci atunci insectele și larvele fiind ascunse, găinile ar ataca verdețurile și toate celelalte ierburi.

Galițele nu trebuiesc lăsate în vie la începutul vegetațiunii, nici din momentul când intră în pârghă până la cules, căci găinile ca și celelalte galițe ar putea ciupi mugurii și boabele.

Di E Lemoine spune, că prin ajutorul galițelor cultivatorul poate să distrugă mare parte din insectele și viermii ce mișună prin câmp. Dar' aceasta nu este singurul câștig. Găinile ținute în libertate dobândesc puterea de care au nevoie pentru iarnă, dobândesc poftă de mâncare mai mare și chiar numărul ouălor este mai mare.

să se mai ridice și astfel, așa cam pe ascuns să îndestulește și numai cu băgăul din pipa hăstuiă și hăluia.

Emanuil Suolu,
învăț.

COLINDE.

Cules de S. Șerban.

I.

Noi umblăm și colindăm
Florile-n dalbe*)
Și pe Dumnezeu căutăm,
La'acest gazdă l-am d'afiat
În iesle de boi culcat.
Și culcat pe fân uscat
Cu giolgiuț înfășurat.
Comănac-u de bumbac
Pânzătura-i de tuior,
În comănac sunt trei raze.
Una-i raza soarelui,
Una-i mâna plugarului,
Unai spicul grăului.
Că Domnul a poruncit
Cum se ține bine plugu

*) Să repetește.

Să reverse grăul roșu.

Grău roșu de cel frumos

Și la țepe luminos.

De Isidor Trajan, june 18 ani.

II.

Iarăm joacă Petru'n raiu

Raiu mândru luminos*)

Nime-n lume nu-l vedea,

Numa mamă-sa și taică-sa.

Taică-sa din graiu grăia:

— Petre, Petre fiul meu,

Fă-mi și mie loc în raiu!

— Loc în raiu tu tată n'ai

C'ai avut și l'ai perdut

Ți-a fost casa lângă drum;

Golăii îmbrăcatu-iai?

Flămânzi săturatui-ai?

Setoși adăpatu-iai?

De Aurel Costea, băiat, 11 ani.

Urătura din Șerel.

Christos din verjolit

Care tu acum trup ai venit,

*) Să repetește după fiecare vers.

Și de mare bucurie

Toți cântăm de veselie.

Cântă întâi ceata preoților,

Bucuria pruncilor.

Mulțimea diecilor

Cântă în toate părțile

De bucuria cea lăudată

Feemeiască ceată.

Coconii cei tinerei,

Și ei au bucurie 'ntre ei.

— Iar' zic fețelor D-Voastră,

Cari sunteți de limba noastră:

Faceți bine și iertați,

Cuvântul să nu-mi purtați;

Ca s'aveți mare folos

De nașterea lui Christos. — Amin

Dela Iari L., june 27 ani.

Cules de Petru Bara, inv.

I.

Steaua sus răsare*)

Ca o taină mare.

Steaua lui Christos

*) Aceasta o colindă cai cari umblă cu steaua.

Găinile crescute în libertate dau ouă mai multe, ouăle sunt mai mari și au coaja mai groasă decât cele dela găinile ce se țin închise.

Ar fi de dorit, ca față cu rezultatele mulțumitoare obținute de Dl Valery Mayet, viierii să se ocupe mai de aproape cu creșterea găinilor, ținându-le parte mare a anului în libertate, căci prin aceasta găinile le-ar aduce servicii reale.

L. P. J. A.

Premiații

expoziției a 16-a de vite, aranjate de »Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiu« la 21 Octombrie 1906 în comuna Săsciori.

Grupa I. Tauri:

1. Comuna politică Sebeșel (Nic. Zemora îngrijitor) 10 cor.

Grupa II. Vaci:

1. Nicolae Raica, codrean (Răchita-Strugări), 10 cor. 2. Aron Moga, econ. (Săsciori), 8 cor. 3. Tănase Hința, ec. (Sebeșel), 8 cor. 4. Ilie Petrașcu, ec. (Loman), 6 cor. 5. George Raica, ec. (Săsciori), 5 cor.

Grupa III. Junice:

1. Nicolae Stancu, inv. (Loman), 8 cor. 2. Vasile Duvlea, primar (Sebeșel), 6 cor. 3. Zacharie Macaveiu, ec. (Cacova), 6 cor. 4. Nicolae Filimin, ec. (Sebeșel), 5 cor. 5. Nicolae Iancu, ec. (Cacova), 5 cor. 6. Ioan Gavrilă, ec. (Loman), 5 cor. 7. Ioan Ilie Colhon (Laz), 5 cor. 8. Rachila Moga, vęd. preot. (Săsciori), 5 cor.

Grupa IV. Vițele, vițel.

1. Maria Vasilca, ec. (Loman), 5 cor. 2. Izidor Zemora, ec. (Sebeșel), 4 cor. 3. Vasile Izdrea, ec. (Sebeșel), 4 cor. 4. Ștefan Căpătă, (Săsciori) 4 cor.

Grupa V. Ol și Berbeci.

1. Ioan Vlad I. Simion, ec. (Loman), 8 cor. 2. George Alisie, ec. (Loman), 8 cor. 3. George Todor, (Loman) 6 cor. 4. Savu Macinic, ec. (Loman) 6 cor. 5. Vasile Surdu, ec. (Deal), 6 cor. 6. Ioan Moga, ec. (Căpâlna), 6 cor. 7. Mirca Cosma, ec. (Loman), 6 cor. 8. Nicolae Mirion, ec. (Loman), 6 cor. 9. Ioan Stănuș I. Ilie, ec. (Loman), 10. Gligor Filimon, ec. (Loman), 6 cor. 11. Ioan Avram, econ. (Loman), 6 cor. 12. Petru Macinic, ec. (Lo-

man), 6 cor. 13. Ilarion Mirion, ec. (Loman), 5 cor. 14. Const. Duvlea, ec. (Sebeșel), 5 cor. 15. Alisie Gligor I. Ion, ec. (Loman), 5 cor. Suma totală 200 cor.

Săsciori, 21 Octombrie c. 1906.

Ioan Chirca,
prez. al juriului.Vlo. Tordășianu,
raportor al jur.

Bărbați de încredere:

Nicolae Hința,
paroch, Sebeșel.Ilie Moga,
paroch, Săsciori.

Daruri de Crăciun.

Este obicei frumos, că la Crăciun și la Anul nou prietunii și cunoscuții își fac daruri împrumutate. Acest obicei domnește cu deosebire în sinul familiilor. Dar' practicând acest obicei, trebuie să ne nizuim, ca darurile ce le dăm să fie folositoare aceluia, cărora sunt menite. Bune și folositoare daruri sunt cu deosebire cărțile, cu cari omul își poate petrece foarte bine timpul în sfintele sărbători.

Astfel noi recomandăm ca daruri de Crăciun și Anul nou:

Biblioteca »Foaia Poporului« din care au apărut până acum 8 broșuri, cuprinzând povești și povestiri istorice, doine și strigături, gâcituri, glume etc. Fiecare broșură costă 20 bani (și 5 b porto). Toate la olaltă 1 cor. 60 bani (și 10 bani porto).

Călimdarul Poporului pe 1907 cu cuprins bogat și cu ilustrații frumoase. Costă 40 bani și porto 5 bani.

Icoana Catedralei ortodoxe române din Sibiu, în mărime aproape cât »Foaia Poporului« și în execuție foarte frumoasă, încât face pozoabă ori cărei case românești. Prețul cu cadră de hârtie tare (passe-partout) 1 cor. și 10 bani porto, fără cadră 60 bani și 10 bani porto.

Afară de aceste se află la librăria foaiei, *catedrala în rame*, cu diferite prețuri (4—6 cor.), foarte frumoase.

Aceste daruri sunt de recomandat și din cauză, că sunt ieftine. Toate la olaltă fac 3 cor. și porto 30 bani.

Ca dar de Crăciun sau de Anul nou se poate da și un abonament la »Foaia Poporului« pe 1 an sau pe 1/2 de an.

În legătură cu aceste amintim, că la librăria »Foaiei Poporului« se află

de vânzare *casele de hârtie de epistole și în mape și carton*, foarte frumoase și ieftine, apoi *cărți postale ilustrate de felicitare*, cu text românesc.

Atrag m luarea aminte a cetitorilor asupra acestor lucruri.

Intrunirea agric. din Cristian.

Duminecă, la 2 Dec. n. c., »Reuniunea agricolă din comitatul Sibiu«, prin reprezentanții săi doii Romul Simu, membru în comitet, Nicolae Iosif, învățător în Aciliu, Demetriu Foale, conducătorul lăptăriei din Seliște și Victor Tordășianu, secretarul Reuniunii, au ținut în comuna Cristian o întrunire agricolă.

Isprăvile făcute de reprezentanții Reuniunii vor rămânea neșterse din amintirea Românilor din Cristian, dat fiind, că la întrunire a participat întreagă obștea românească, bărbați, femei și copii. Timp de aproape 6 ore au fost întreținuți cu învățături și povești fel de fel.

După serviciul divin oficiat de adm. par. Modran din Poplaca, dnul Simu vestește credincioșilor din biserică, că după ce vor fi gustat ceva, la ora 11 a. m. se se întrunească în școală, de unde vom escurge cu toții la fabrica de unt a conlocuitorilor sași, unde dl Foale, conducătorul fabri ei de unt din Seliște ne va vorbi despre însemnătatea lăptăriei și a celorlalți rami de economie împreunăți cu lăptăriile, iar după aceea ne vom întruni iarăși în școală cu scop de a asculta câteva povești despre cultura viilor, despre stupărit și despre tovarășii de tot soiul.

Intruniți în școală, ne-am îndreptat pașii spre fabrica de unt, unde am fost primiți bine de conducătorii »untăriei«, cari ne-au condus în toate despărțămintele și ne-au arătat toate mașinăriile. D. Foale absolvent al lăptăriei din Sărvár și al școlii economice din Sănmicla-ušul mare, prin discursul său instructiv, s'a dovedit a fi acasă în toți ramii de economie. Dsa ni-a vorbit despre numărul mare al lăptăriei înființate în ultimii ani în întreaga țara, al căror număr sporește zilnic; despre foloasele cele mari ce le au economii de pământ dela lăptării, dat fiind, că ei au să țină vaci mai multe și de soiul ales, și pe acestea să le întrețină cu nutreț bun și să le dea și o deosebită îngrijire dacă vorba este să obținem dela ele lapte și mult și bun și bogat în materii grase. Ne-a vorbit despre felul de manuire al laptelui, despre curățenia de ob-

Cum a născut jos,
Din cetatea lui David,
Pildă le-arătat,
Că de când ceriul
Și cu pământul,
Nime n'a născut
Aici pe pământ,
Până Precesta
Făcură cearta,
Născu pe Christos
Lumii de folos,
Trei crai dela ost
În Vitfleem s'au dus,
Cu daruri gătate
Lui Christos numite,
Să fie de-atunci
Daruri și pe-aici,
Tot de bucurie
Și de veselie,
Acest prasnici luminat,
Noi cu drag l'am așteptat,
S'auzim ingeri în cer cântând
Magi cu steaua călătorind,
Faceți bine și iertați

Și vorba nu mi-o purtați,
Ca s'a avem și noi folos
De Nașterea lui Christos.

De mi da colacu
E aicea sacu.
De mi da o pițuluță
E aci o punguliță.

II.

Scris'a Domnul ce-o mai scris,
Scris'a masă de mătasă,
P'angă masă tot scaune
Dar' pe scaune cine șede?
Șede, șede Dumnezeu
Cu ingerii p'angă el,
Toț beau și să veselesc,
Și de raiu nu mai gândesc.
Că Iuda în raiu a întrat
Și raiul rău la prădat,
Că deacolo a luat
Scaunul județului,
Șuștarul botzeului,
Și grai sfântul Ilie:
Dă-mi Doamne ce-oi cere eu,

Dă-mi Doamne toiagul tău!
Eu toiagul nu'l pot da,
Că în toiag ls arme grele
Și ti vătămă cu ele,
Na tunu și fulgeru,
Și își prinseră a tuna
A tuna și fulgera,
Și Iuda din graiu grăia:
— Nu tuna sfinte Ilie,
Nu tuna nu fulgera,
Că de-a ta fulgerătură
Nu mi-a rămas dinți în gură,
Num'o măsă la ureche
Și accia crepată în șapte,
Când era Iuda pe șes
Tuna și fulgera des,
Când era Iuda pe vale
Tuna și fulgera tare,
Când era Iuda pe deal
Tuna și fulgera rar.
Și deacum până 'n vecie
Domnul laudat să fie.
Și deacum până în veac,
Fie Domnul laudat.

servat la muls și la liferare etc. Trecând la lăptăria din Săliște, arată cum economii de vite se întrec întru a produce lapte mult și bun și cum ei în deosebire de trecut, sunt în tot momentul și în post și în dulce cu bani în buzunar și cum ei întrebunțează toată picătura de lapte, care în trecut nu odată trebuia aruncată ca mâncare stricată în gunoi. Românii din Cristian, dintre cari cei mai mulți nu cunoșteau lăptăria din satul lor, au rămas mulțămii de cele văzute și auzite.

(Va urma.)

Indurați-Ve spre săracii noștri.

„Mila dată săracilor te ență de păcate, îți câștigă îndurare și viață vecinică.”

Inscripția pe icoana Maicei Domnului, ce atârna deasupra lădiței cu crucea săracilor, în localul »Reuniunii sodalilor români din Sibiu».

De un șir de ani încoace Reuniunea sodalilor noștri, bucurându-se de înaltul protectorat al generoaselor doamne Minerva Dr. Brote, Dr. Moga și Elisaveta Bugarsky, îndeplinește frumoasa și creștinească misiune de a primi din belșugul celor cu dare de mână și de a împărți deaproapelui nostru lipsit. Se contribuie prin această faptă creștinească la mângâierea și a celui, care poate da și la acelui care primește darul făcut cu inimă curată.

Nevoind a lipsi nici pe unii, nici pe alții de această mângâiere, hotărâre am luat de a apela și de data aceasta la inimile generoase, cu rugarea să binevoiască a dărui bani, vestminte, alimente, cu un cuvânt tot ce poate contribui la încălzirea corporală și sufletească a deaproapelui nostru lipsit. Darurile incuse se vor împărți între săracii noștri în ajunul Nașterii Mântuitorului Isus Christos, sub binevoitorul protectorat al doamnelor amintite.

Lacrimile vărsate de săracii noștri servească drept cea mai înaltă răsplătă pentru toți aceia, cari posibilă ne fac împlinirea acestei datorințe bine plăcute oamenilor și lui Dzeu.

Din ședința comitetului »Reuniunii sodalilor români din Sibiu», ținută la 15 Novmrie n. 1906.

Victor Tordășlanu,
prezident.

Stefan Dnoa,
notariu.

SFATURI.

Un mijloc bun de a obține vitele la tras. De obicei vitele cele tinere nu primesc cu voie bună să fie puse la ham ori la jug, din pricină că n'au deprinderea cuvenită. Trebuie și în această privință să le facem învăț.

Un mijloc bun cu care izbutim ușor, este de a pune pe vite hamul ori jugul, când sunt în grajd și această s'o facem cu mai multă vreme înainte de a le pune să tragă la căruță. În acest chip se vor obișnui pe nesimțite cu purtatul hamurilor ori al jugului.

NOUTAȚI.

Comitetul central al Asociațiunii a hotărât în ultima ședință: 1. să se zidească un internat de băeți în Sibiu pe locul dărui de »Albina» și din capitalul oferit tot de »Albina» spre acest scop, în sumă de 42,000 cor. Internatul costă însă 100,000 cor. și astfel va trebui să se întreprindă pentru restul de 58,000 cor. o colectă, eventual să se contracteze și un împrumut. 2. Din fundațiunea Petran de 105,000 cor. se da vor deocamdată 6 stipendii de câte 300 cor. 3. Arhitectul Pamfilie va fi însărcinat să pună în ordine obiectele adunate

pentru Muzeul național, să facă despre ele inventar, pentru această lucrare i-se va da remunerație de 200 cor.

Noua lege pentru cei întemnițați în Turcia. Turcii au făcut o nouă lege, în virtutea căreia toți cei osândiți dela 1 an de închisoare și în sus, nu pot eși în curtea închisorii, decât puși în lanțuri.

Cutul, fruntașa comună de pe Secaș, s'a declarat comună mare. În curând să va face alegere de notar, la care avem nădejde, că vor candida și va fi ales un Român.

Iarna. Până zilele trecute în părțile aceste am fost scutiți de zăpadă, deși la munte a nins de mult. Vineri, în 1 Dec. v. c. a început a ninge și a nins câteva zile cu unele întreruperi. Astfel acum avem adevărată iarnă, cu zăpadă. Frigul până acum nu e mare. În unele părți, d. e. în Maramureș au fost ninsoari mari.

Sâmbătă, în 22 Dec. c. a fost începutul iernii după calendar. Aceasta e și ziua cea mai scurtă a anului. De aci înainte zilele încep a să mări.

Hotelul comunal din Ilva-mare (comitatul Bistrița-Năsăud) — după cum scrie »Rev. Bistriței», — l-a luat în arândă Ioan Fântână, cunoscutul negustor siliștean, care are prăvălie și în Cluj — Ne bucurăm din inimă și felicităm pe frații din Ilva-mare.

Cărți nouă. Au apărut și ni s'au trimis la redacție următoarele cărți nouă:

— Caracterul general al florei, de pe mosia regală Brosteni, cu o hartă de A. Procopianu-Procopovici, București, 1906.

— Giganții regnului vegetal, mic tratat de știință popularizată, cu 10 ilustrații. București 1906 de A. Procopianu-Procopoviciu. Preț 75 bani.

— Calendarul dela Cluj pe 1907. (Nr. 8 din Bibliot. de spărțământului Cluj al »Asociațiunii.») Cu mai multe ilustrații. Preț 20 bani.

Grevă. În Brașov, în 3 tipografii a izbucnit Luni la amiază de odată greva, așa că »Gazeta Transilvaiei» n'a putut eși decât pe o pagină, unde se spune și despre greva. După prânz s'a făcut de nou pace între lucrătorii tipografi și proprietari, așa că de atunci »Gazeta» iese iarăși regulat.

Daruri de Crăciun săracilor noștri. La apelul »Reuniunii sodalilor români din Sibiu» pentru daruri de împărțit între săracii noștri, Escelența Sa dl Ioan Mețianu, arhiepiscop și metropolit, totodată patron al Reuniunii a binevoit a dărui 20 cor.; Dr. Lazar Popovici, medic în Viena, 10 cor.; I. Zach și Konnerth, câte 1 cor. Tuturor acestor marinoși dăruitori le exprimă cea mai sinceră mulțămiiță — comitetul Reuniunii.

Un vicespan suspendat. Vicespanul comitatului Turda-Arieș, Dr. Betegh Miklos, venise de mai nainte în neînțelegeri cu congregația comitatului, care i-a votat neîncredere și l-a provocat să-și dea cererea de pensie. Vicespanul nu s'a supus la aceasta. Comisia administrativă zilele trecute l-a suspendat din post, după cum scrie »Erd. Hirl.» și a introdus contra lui cercetare disciplinară.

Nouă cale ferată. O nouă cale ferată este în plan a să face dela stația Teiuș până la stația Ighiu a călei ferate dintre Zlatna și Alba-Iulia. Măsurările se vor face în curând. Calea ferată va atinge toate comunele din regiunea cu producție de vin de pe la poalele Munților-Apuseni, înspre valea Murașului.

Economie de lapte. Fiecare econom a făcut experiența, că iarna în urma provederii cu nutreț în grajd a vacilor se micșorează atât bunătața laptelui, cum și cantitatea lui. De aceea nu putem întrelăsa a nu face atenți pe dnii economi asupra prafului de Kornenburg al lui Kwizda de Francisc Ioan Kwizda, fur-

nisor ces. și reg. de curte și farmacist de cerc. în Kornenburg lângă Viena, praf folosit de 50 de ani cu cel mai bun succes și care ca adaos de nutreț dându-se constant la vaci îmbunătățește bunătața laptelui, și înmulțește cantitatea lui. Firma Francisc Ioan Kwizda trimite cataloage ilustrate gratis și franco.

Prezidentul Elveției. Cum știm, prezidentul confederațiunii elvețiene să alege de nou în fiecare an. Pe anul 1907 a fost ales consilierul confederațiunii. Müller, ear' de vice-prezident Brenner. Müller s'a născut la 1848.

Câștig principal. Prețul adevărat și folosul unei foi de trageri este în siguranța ei; căci foi de exact tate dubioasă — și durere, că de aceste sunt destule — sunt potrivite numai a seduce publicul. De aci urmează, că de prezent milioane de corzacin câștiguri neridicate și că publicul tot are multe losuri trase de mult și scadente, dar' tot așteptând favorul norocului! Proprietarilor de losuri și obligații cu trageri recomandăm foaia de trageri și financiară »Mercur», singura foaie sigură. Ea apare în Praga, Graben Nr. 14 și cu 1 Ian. 1907 intră în anul al 27-lea. Foaia Mercur, ce apare în Praga are avantajul dintre toate foile de trageri nu numai că apare repede îndată după fiecare tragere, ci și pentru siguritatea necondiționată a listelor sale de tragere, cari se compun numai pe baza de date oficiale și anume cu cea mare grijă și conștientitate. »Mercurul» însă nu aduce numai listele de tragere ale tuturor losurilor, hărtilor hipotecare, obligațiunilor, listelor de restanții și amortizații, tabelor de plătit cu poanele, de anuități etc. ci și înștiințări despre toate evenimentele financiare. Abonații »Mercurului» primesc ca premiu — fără nici o plată ulterioară — cu numărul de anul nou 1907 anuarul de restanții ale tuturor losurilor, hărtilor hipotecare, priorităților și altor obligații cu trageri, calendarul-universal de trageri pentru anul 1907 cum și un șematism de prescrieri etc. Fiecare proprietar de efecte frunzărind odată prin opul acesta, să va convinge, că oare losurile, hărțile hipotecare sau obligațiunile sale au fost trase sau nu în toate tragerile de până aci. — Abonamentul anual face pentru monarhia austro-ungară numai 6 cor. care sunt a să trimită la administrația »Mercur» Praga, Graben Nr 14 (mai comod cu aviz postal.) 2—3

Încă un agitator. Invățătorul din Beel Vasile Teuca a fost pedepsit săptămâna trecută de curtea cu jurați din Oradea-mare la opt luni închisoare și 500 cor. pentru-că ar fi agitator pe vremea alegerilor împotriva Ungurilor.

Tablă maghiară mănjită. În comuna șvabească Franzfeld din Torontal au așezat în un părete al casei comunale o tablă cu inscripție maghiară, în aducerea aminte a o sută de ani dela întemeierea comunei. În una din nopțile trecute nește necunoscuți au mănjit urit inscripția ungurească de pe tablă.

Bazaconii ungurești. Românii din Pui și jur (comit, Hunedoarei) voiesc să întemeieze o bancă, căreia i-au dat numele de »Puiana». Tribunalul din Deva n'a voit să împrotocoleze banca nou înștiințată »Puiana» zicând că acest nume nu corăspunde celui oficios al comunei. Ar fi împrotocolat-o bucuos dacă i-s'ar fi zis d. ex. »Puividéki». Intemeietorii băncii au apelat hotărârea tribunalului.

Cartea engleză: Românul american, atât de trebuincioasă celor ce sunt sau merg la America, a eșit în tipar în tipografia noastră în o ediție nouă, prelucrată cu îngrijire. Cartea, cum știm, e alcătuită de dl Victor Lazăr. Prețul 1 cor., și 10 bani porto, să poate procura la administrațiunea »Foi Poporului».

Soia. Publicând în Nrii din urmă doi articoli despre Soia, am rugat pe cetitorii noștri, cari cultivă Soia, să ne scrie, că au de vândut și cu ce preț o vând?

Până acum ne a scris *Nic. Husar* următoarele:

Vă fac cunoscut, că în primăvara anului acestuia am sâmnat un sfert de chilă de sâmnăță de Soia și am avut roadă 32 de chile. Din aceste pot vinde 25 chile iar 7 le țin pentru a le sâmnă la primăvară. Prețul unui chilo e 2 cor. și porto postal. — *Niculaie Husar*, în comuna Dombos, posta Nagysáos (comit. Târnavei-mari, cercul Cincu mare).

Spre luare aminte. *La nrul de azi al »Foaiet Poporului«* se alătură pentru toți abonații avizuri postale pentru trimiterea abonamentului. Rugăm pe iubii noștri cetitori a se folosi de ele și a trimite cât mai îngrabă abonamentul, ca să ne știm orienta cu privire la numărul esemplarelor, ce avem de tipărit.

Tot odată facem atenți pe iubii noștri cetitori, că de-odată cu abonamentul se poate trimite și prețul »Calendarului Poporului« pe 1907 (45 bani cu porto).

Pădurile săsești. În ședința de Luni a universității săsești s'a hotărât, că pădurile de pe valea Lotrului ale celor 7 județe săsești se se dea în exploatare Societății pe acții ungaro-italiană cu 18 milioane cor. Din suma aceasta se dau spre scopuri culturale 350 mii cor. iar din aceasta sumă 20% se vor da pentru scopuri culturale românești.

Ministerul ungar de agricultură va cumpăra și transporta până la 1929 lemne 100 mii de metri cubici din pădurile săsești de pe Lotru.

Încă trei Nri au să mai apară din eselența revistă săptămânală literară și artistică »Viața Literară« din București și cu aceștia revista încheie primul an al existenței sale. În acest prim an »Viața Literară« s'a dovedit de una din cele mai frunțase foi literare românești, stând la nivelul timpului modern. De aceea îndemnăm pe toți, cari vreau să aibă o revistă literară de rangul prim, să o aboneze cu începutul anului 1907.

»Viața Literară« este condusă de cunoșcții scriitori frunțași G. Coșbuc și I. Gorun-Hodoș și Ilarie Chendi, ca secretar. Prețul abonamentului este pentru Români de aici 7 Lei pe an și 3.50 pe jum. an. Redacția se află în strada Biserica Ienei 7. Administrația strada Sărăndar 11.

Nrul 49 apărut acum are următorul cuprins:

O decepție de G. Dumbravă, Scorpia, Turnul părăsit (poezii) de M. Codreanu, O societate ciudată (Sifșit) de Vasile Pop, Pin'atunci (poezie) de Andrei Naum, Ziua pomelilor de Maria Pamfil, Te-or dărîma, bisericuță veche de V. Eftimiu, Doisprezece pentru doi de Fl. Cristescu, Surății II. de M. Lungianu, Cronica muzicală de B. Lăutarul, Informațiuni Literare și Artistice. — Bibliografie.

Concurs. Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român va da pentru anul școlar 1906/7 șase stipendii de câte 300 cor. din »Fundatiunea Ioan Petran«, pentru șase studenți universitari de naționalitate română, cari urmează la una din facultățile universității din Cluj.

Cererile pentru aceste stipendii se vor înainta Comitetului central al Asociațiunii din Sibiu (Nagyszében) Str. Morii Nr. 6, până la 1 Ianuarie st. n. 1907 însoțite de următo-

rele acte: a) Certificat de paupertate și b) Certificat de studiu (index în original sau în copie legalizată). Cei împărtașiți de stipendii vor fi obligați a lua parte la masa studenților academici din Cluj. Cererile întrate după termenul de 1 Ianuarie 1907, nu vor fi luate în considerare. Sibiu din ședința comitetului central al »Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român«, ținută în 6 Decembrie 1906. Iosif Sterca Șuluț, Oct. Tâslăuan, secretar.

Cu 1 Dec. Restanțierii, cărora le-a expirat abonamentul cu 1 Dec. c. stil vechiu, nu mai primesc decât acest Nr. al foaiet. Ii rugăm deci să se renouască în curând abonamentul (Mai bine să facă așa, că pentru Dec. trimit 40 bani și totodată abonamentul pe anul viitor). Acești restanțieri primesc foaia sub următorii nri de pe fâșia cu adresă: 382, 1455, 490, 1984, 496, 1562, 1022, 36, 1073, 712, 155, 613, 357, 1098, 1506, 1221, 1037, 1212, 1456, 1223, 1500, 1487, 1457, 2530, 932, 430, 742, 933, 381, 538, 1461, 3720, 1521, 1511, 2130, 1211, 2526, 959, 3563, 1520, 1535, 2404.

Anunț. Nu s'ar găsi un negustor român care ar voi să deschidă un restaurant în Budapesta? În capitala țării noastre sunt aproape 200 de studenți și vre-o alți 2000 de Români, cari își dau toți banii lor în mâni străine, ne având un Român căruia să'i dea. Cei mai mulți studenți locuiesc în un singur cartier. Aici și-ar putea deschide un Român restaurant, unde ar putea mânca toată studențimea și alții pe lângă ei, și ar ajunge asifl banul românesc în mâni românești. Tot astfel ar putea să deschidă un Român și o cafe-nă. Toate foile românești sunt rugate a reproduce acestea rânduri, doar se va găsi un Român cu spirit de întreprindere, care să încerce a împlini ceea ce nu s'a făcut până acum în privința aceasta. Budapesta 12 Decembrie 1906. — Mai mulți studenți români.

Teatru. Două novități au venit la rând săptămâna aceasta în teatru de aici. Marți s'a dat novitatea »Die Sittennote« tragedia unui student în 4 acte de Ad Schwayer. Regisor a fost Wilhelmi și succesul a fost mare.

Miercuri s'a dat, la dorința generală ca novitate repetată, opereta »Die lustige Witwe« Joi »Das Glaszhaus. Sâmbătă »Der Bettelstudent — toate gustate de public mult, deși cunoscute.

Duminecă sara se joacă iarăș o novitate: farsa escelentă franceză: »Florete și Patapon«, vrednică de-a fi văzută.

Căldare. Când am intrat în postul Crăciunului, economul cu rânduială își cumpără căldar.

Cel mai potrivit și mai ieftin căldar pentru poporul nostru este »Calendarul Poporului« pe 1907 cu material bogat (poesii, schițe, povești, glume, sfaturile etc.) și ilustrații frumoase. (Costă 40 bani. și porto 5 bani.)

— La administrația »Foil Poporului« se mai află de vânzare »Căldar de părete« pe 1907, foarte frumos adjuat și de folos în fiecare casă. (Costă 20 bani.)

Despre înreputul neamului românesc. Cu acest titlu dl prof. Dr. Ioan Lupaș, membru al secției istorice a »Asociațiunii« a scos în tipar o broșură de mare preț pentru poporul nostru, scrisă în stil popular, cu temeinicie și cu avânt național. Broșura e împodobită cu mai multe ilustrații, privitoare la luptele dintre Romani și Daci. Asupra broșurei vom reveni.

Din America. Români emigrați în orașelul Martins Ferry Ohio, America, văzând lipsa unei societăți de ajutor, pentru a să ajute unii pre alții la cazuri de primejdii în fabrici, la cazuri de boală și de moarte, s'au întrunit în 15 Aprilie 1906 sub conducerea dlui A. de Băcilă și au hotărât de a înființa societatea,

în care s'au înscris cu data de 15 Aprilie 1906 40 de membri fondatori, 20 membri cu 3 dolari și ceilalți cu 1.50 cenți, și taxa lunară de 50 cenți. Cu data de prima Aug. au întrat în uniunea societăților române din America. Secretarul își făcu raportul de 5 luni până la 1 Oct. Din el se vede, că s'a plătit ajutor la cinci membri suma de 60 d. Societatea avea 150 de membri și cu un fond de 410 d. în bani și obiecte. Societatea poartă numele »Invierea« pentru că s'a fondat în serbătorile Invierii Domnului. L. S.

Linimentum Capslei comp. a Drulul Richter (Anker-Pain-Expeller) a devenit un mijloc de casă în adevăr popular, care se ține în totdeauna în multe familii de mai mult de 37 ani. La dureri de spate, de șolduri, de cap, podagră, reumatism etc. fricțiunile cu Anker Liniment s'au dovedit întotdeauna alinătoare de dureri, și la boale epidemice, ca colera și mănare de foale sunt avantajoase întotdeauna frecările la foale. Acest mijloc escelent de casă s'a folosit ca fricțiune cu bun succes la influință și se află de vânzare în cele mai multe farmacii cu prețul de 80 bani cor. 1.40 și 2 — dar la cumpărare să cerem întotdeauna espres: »Anker-Liniment al lui Richter« (Anker-Pain-Expeller) și să ne uităm după marca de scutire »Anker« și numele Richter și să primim numai sticle originale.

Pentru Emulziunea lui Scott,

banii, ce-i dăm, sunt totdeauna bine elocați, deoarece-ce sănătatea bună, robustă, prețuiește mai mult, ca bogățiile. Emulsiunea lui Scott cuprinde cel mai bun ulei norvegian medicinal de pește, care se poate estrage și se folosește exclusiv numai aceasta calitate pentru prepararea Emulziunii-Scott. Procedura de fabricație a lui Scott, în sine proprie, este rezultatul unei experiențe și unui studiu de preste 30 de ani. Productul are o putere de efect extraordinar și are de țință succes repede, unde este a să combată boala sau sunt a să învinge urmările destructive ale boalei. Cu uleiul comun de pește nu se ajung nici pe de parte rezultatele favorabile sigure, ca cu Emulziunea-Scott.

Pentru veritabila emulsiune a lui Scott garantează semnul adaus aici, un pescar care duce pe spate o știucă mare.

Cu provocare la aceasta foaie, trimițând înainte 75 fil. în marce postale, servește cu sticlă de model

Dr. BUDAI EMIL, »Stadtapotheke«
Budapest IV. Váci-utca 34/50.

Prețul sticlei originale coroane 2.50.

Să capătă în toate farmaciile. 24 2—5

Să poate capăta în tot loca!

Kalodont

68 41—42 a lui Sarg
cremă de dinți neînconjurat de lipsă, păstrează
dinții curați, albi și sănătoși.

POSTA REDACTIEI ȘI ADMINISTRATIEI

B. în Iosefvölgy. Cinci Calendare costă 2 cor. și 20 bani porto. Trimiteți banii.

I. N. în Belcacl. Doue Calendare fac 90 bani cu porto.

G. R. în Feldieara. Despre V. M. vom folosi-o poate. Când să întâmplă ceva pe acolo scrie-no, apoi glume etc. și-ți mulțumim.

Tob în Târ. Vor veni mai toate, numai fi cu răbdare. N'avem loc destul.

S. P. După Crăciun vor urma și poesii populare. I. S. ec. în Ar. Medg. Psaltirea cea mare n'a eșit încă. Când va eși vom trimite-o.

Proprietar, editor și redactor responsabil

Silvestru Moldovan

Tiparul »Tipografiei« Henric Motoc

Fără îndoială cele mai bune și
mai ieftine

lumini de ceară

în toate mărimile, albe și cu flori, atât
en gros cât și en detail se pot căpăta la

Gustav Meltzer

fabrică de lumini și săpun
strada Gușteritei 25.
Filială Meltzer, Piața mică.
Parfumeria Meltzer,
strada Cisnădiei.

220 12—

Pene de pat boeme ieftine!

5 Kilo: noue, scărmanate cor. 9-60; mai bune
cor. 12.—; albe, moi, pufoase, scărmanate
cor. 18.—, cor. 24.—; albe ca zăpada, moi,
pufoase, scărmanate cor. 30.—, cor. 36.—.

Espedarea franco cu rambursă. Schimb
și reprimire se admite pe lângă rebonificare
de porto. 268 4—6

Benedickt Sachsel, Lobes 184.
posta Pilsen, Boemia.

Tocmai a apărut.

Tragere pe stoaară de rangul prim

Căpitanul din Köpenick

marș humoristic cu text de
Fr. Knoch.

Pentru clavier Cor. 120
orchestră 2.—

Trimițând costul înainte franco.

Musică răpitoare, me'odioasă. Pentru fie-
care iubitor de clavier o plăcere a juca.

Valses Miniatures

pour Piano par

V. Madio. Op. 9.

Ediția M. U. 457. Prețul Cor. 150.

Mare deposit de muzică de clavier și de salon.
Catalog gratis

Casa de editură musicală și mare sortiment

Ediția M. U.

în Praga. Palais Hlavka.

235 1—1

Marca de scutire: „Anker“.

Liniment. Capsiei comp.,
substituire pentru

Anker-Pain-Expeller

este un mijloc de casă de mult probat, care
se folosește mai mult de treizeci și șapte de
ani ca ungere sigură la podagră, reuma-
tism și rețeli.

Atenție. Din pricina imitațiilor de mai pu-
tină valoare, la cumpărare se fim
precauți și se primim numai sticle originale
în șutule cu marca de scutire Anker și cu
numele Richter. Cu prețul de 80 fil. O. 1.40
și C. 2— se caștă în toate farmaciile; dep.
princ. la Iosif Török, farm. în Budapesta.

Farmacia lui Dr. Richter la
„Leul de aur“ în Praga

Strada Elisabeth Nr. 5 nou

Espediție zilnică.

214 12—40

Vindecarea deplină a boalelor secrete.

Să nu pregete nime într'o chestiune atât de
gingașă a se presenta odată în persoană, pentru-că
cu ajutorul instrumentelor speciale aduse din străin-
tate poți afla punctual locul, cauza, răspândirea și
starea boalei, ori-cât de adânc ar fi boala înrădăcinată
în organism. Pe baza acestei esaminări poți cu sigu-
ranță afla și calea, pe care ajungi la vindecarea răului,
ceea-ce fiecare o poate face acasă fără de a-și
impedeca ocupațiunile. Dacă cineva nu poate veni
în persoană, atunci se-și descrie boala cu deamă-
runtul și după ce va fi esaminată va primi deslușirile
de lipsă și leacurile trebuincioase pe lângă ținerea
în cel mai mare secret. În scrisoare se pună marcă de
răspuns. După încheierea curei scrisorile se ard sau
la cerere espesă se retrimite.

Un astfel de lecuitor și curățitor e institutul
special al drului Palócz, medic de spital (Budapesta
VII. Kerepesi-út 10) unde cu bunăvoință și conștien-
țiositate capătă ori-cine (bărbat sau femeie) deslușiri
asupra vieții sexuale, unde 'i-se curăță sângele bolnav,
nervii 'i-se întăresc, trupul întreg se eliberează de
boală și sufletul de chinuri

Fără conturbarea ocupațiunilor zilnice Dr. Palócz
vindecă de ani de zile cu siguranță, repede și din
fundament cu metoda lui proprie de vindecare și
casurile cele mai neglijate, boalele de beșică, de
țeve, de tisticule, de șira spinării, de nervi, urmările
onaniei și ale sifilisului, boala albă, boale de sânge,
de piele și toate boalele ce se țin de organele sec-
suale femeiești. Pentru femei e sală de așteptare și
întrare separată. Consultațiunile le dă însuși Dr. Palócz
dela 10 ore a m. până la 6 ore seara (Dumineca
până la 12 ore la ameazi).

Adresa: **Dr. PALOCZ**, medic specialist de
spital: Budapesta VII. Kerepesi-út 10. 84 43

O minune a lumii.

Gratis și franco în casă

primește fiecare un orologiu de buzunar veritabil el-
vețian patent-Roskopf remontoir, cu mers de 36 ore,
garanță de fabrică pe 3 ani în scris și un lanț pan-
cerat aurit, garnitură toaletă de călătorit, 1 recvisit
de scris de nikel-prima, un cuțit englez de buzunar
cu 5 tășuri, 1 țigaretă sau țigaretieră prețioasă din
chichlibarul cel mai fin, 1 cravată de mătase pentru
domni, un barometru de timp și încă o cutie cu 144
buc. pene de oțel veritabil, cu 100 de cărți postale
ilustrate cu cele mai frumoase vederi din lume, numai
pentru fl. 2.50. Espediție per rambursă.

S. URBACH, Cracovia Nr. 241.

NB. La cumpărare de două pachete se pa-
chetează gratis un briciu englez; pen:ru-ce nu se po-
trivește se retrimite banii îndată. 261 1—1

Cel mai mare asortiment de

Cărți postale ilustrate de felicitare

pentru

Crăciun și Anul-nou

— cu text românesc și în alte limbi. —

Revânzătorilor se dă rabat mare.

Librăria „FOII POPORULUI“
Sibiu.

Carol Albert

croitor de cavaleri

— Sibiu —

Strada Faurului Nr. 2

recomandă p. t. publicului

●● noutățile ●●

sosite chiar acum, pentru haine
de bărbați stoffe englezești,
frantuzești și indigene, cu deo-
sebite deposit mare de stoffe
englezești, din cari se escută
după măsură cele mai moderne
vestminte, precum: Sacko, Ja-
quete, fracuri și haine de
salon, cu prețuri foarte moderate.

În casuri de urgență confec-
ționez un rind complet de haine
în timp de 24 ore.

159 23—52

„Tipografia“ HENRIC MELTZER, Sibiu.

P. T.

Am onoare a face cunoscut onor. public, că preiau și duc în
deplinire ca specialist și cu prețuri solide și reale tot felul de lucrări
aparținătoare

specialității tipografice,

cum sânt:

tipărire de cărți, ziare, placate, circulare, ori-ce-fel de
bilete, tot soiul de tipărituri și lucrări de accidente

în ori-ce culoare.

În urma unei praxe de mai mulți ani, sânt în stare a ținea concurența
cu ori-care tipografie, și rog onor. public la trebuință a onora cu comande
tipografia mea.

Prețuri corespunzătoare.

Recomandându-mă în bunăvoința onor. public românesc, semnez

Cu deosebită stimă

HENRIC MELTZER

Sibiu, str. Măcelarilor 12.

Nikelat, suflat cu argint

sufolat cu aramă și alamă

a fârfurilor, taselor, săbiilor, pintenilor, cutiilor, dozelor, cheilor, a ferărilor dela ușile de trăsuri, dela uși și ferestri, patine etc. etc. furnizează cu prețurile cele mai ieftine!

La comande mai mari prețuri reduse.

Intocmiri moderne de galantare
plodestale de nikel etc. pentru ori-ce branșă de negoț.

280 2-3

Mașine de cusut și biciclete

pe lângă garanță, cu prețuri foarte reduse,
și cu plățirea în rate.

De comande potrivite se roagă cu distincă stimă

Carol F. Wultschner, mechanic

instituit electro-chemic de platat și ascuțire de metale, cu motor electric

Sibiu, strada Poplăoii (Quergasse) Nr. 43.

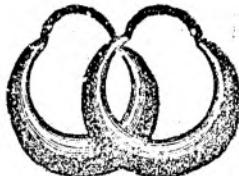

Nr. 4017 A

IULIU ERÖS

Sibiu — Nagyszeben.

Novități în toate soiurile de **oroloage, juvaere, artiole de aur și argint, cadouri de nuntă și botez, mele de fidanțare gata, cercei, lanțuri de oroloage, brățare, utensilii pentru biserici și masă, obiecte de lux de toate soiurile în aur și argint.**

Nr. 8800

Nr. 9190

161 21-

Nr. 4017 A. Orologiu de argint Remontoir pentru dame, cu coperiș dublu tare 12 cor. Detto în aur 42 cor. — Nr. 4017 B. Orologiu de argint Remontoir pentru domni, cu coperiș dublu tare, cu diametru de 45 milimetri, 14 cor. — Nr. 4017 C. Orologiu de argint nou Remontoir pentru domni, cu coperiș dublu tare 7 cor. 50 fil. — Nr. 8800. Cercei de aur veritabil 14 carate 8 cor. Detto ceva mai mici 6 cor. Detto în argint, foarte gros aurit 8 cor. — Nr. 9 90. Inel de aur veritabil, 14 carate cu corale veritabile sau cu diamant, rubin etc. imitație cor. 11. Detto în aur nou de 6 carate 6 cor. Detto în argint și gros aurit 2 cor. 50 fil. — Fiecare obiect de aur sau argint e examinat oficios și proba oficioasă vizibilă exact, afară de aceea se garantează în scris, că obiectul e veritabil. Trimitere numai cu rambursă. Preț-curante ilustrate la cerere gratis și franco.

SAM. WAGNER

fabrică de mașini economice, turnătorie de fer, institut de construit mori și negustorie de fer

SIBIU, Piața Fânului Nr. 1.

Deposit mare de:

283 1-5

Petri de moară

de trachit natural de Buda, franco., de Königsberg

calitate escelentă, pe lângă garanță deplină cu prețurile cele mai ieftine.

Biblioteca ieftină.

Cea mai ieftină bibliotecă este »Biblioteca »Foi Poporului«, din care au apărut până acum următorii 8 nr. de cuprins variat și întocmiți anume pentru trebuințele poporului nostru anume:

Nr. 1. Din vitejile poporului românesc. Nichita Balica de Silvestru Moldovan. Movila lui Burcel de V Alexandri. 20 bani.

Nr. 2. Din literatura populară română. Doine și strigături. Culese de Nicolae Regman. 20 bani.

Nr. 3. Din lumea poveștilor. Găsitul, poveste de Emil V. Degan. Punga cu noroc și căciula fermecată, poveste orientală, prelucrată de Silvestru Moldovan și Craiul Mateiaș și bătrânul plugar, anecdotă de Silvestru Moldovan 20 bani.

Nr. 4. Pomăritu. (Sfaturi în formă de dialog), de Iustin Sohorca, învățător 20 bani

Nr. 5. Din trecutul omenimii Ulisee regele din Ithaca, povestire istorică de Silvestru Moldovan. 20 bani

Nr. 6. Ris și veselie. (Anecdote și glume.) 20 bani.

Nr. 7. Găcituri, de Izidor Dopp, inv. cu un adnex: Glume. 20 bani.

Nr. 8. Edip, nenorocitul rege din Teba și alte întâmplări din vechime, de Silvestru Moldovan. Prețul 20 bani

Fiecare nr. costă 20 bani, toate la olaltă 1 cor. 60 bani și porto 10 fil

Cine vrea să-și facă cu spese puține și pe nesimțite o frumoasă bibliotecă să-și procure aceste broșuri și cele ce vor urma. Bani se pot trimite de odată cu abonamentul la foaie

Să caută

un harnic comis român, de manufactură care posedă, pe lângă limba română, cea maghiară și germană

Oferte sunt a se trimite

Fuchs Nandor

Gyulafehérvár

281 2-3

Important pentru cei cari posed

— castene de petricele de edificat-Anker —

Cine vrea să-și întregască castenele cu petricele de edificat în mod plăcut, prin nouele castene-pod-Anker, să ceară grabnic lista de preț a castenelor mai noue de edificat. Aceasta se o face și acela, care nu are încă casten cu petricele de edificat-Anker, căci aceste sunt de 25 de ani jocul cel mai iubit al copiilor.

Să scriem îndată o cartă de corespondență la

F. Ad. Richter & Co.

furnizori reg. de curte și camerali.

Prima fabrică austro-ungară c. și reg. priv. de castene cu petricele de edificat.

Viena I., Obergasse 16.

Nu numai se cetim

ci trebuie să și probăm

săpunul de lapte de crin Stecker-Spferd

dovedit de bun, medicinal, de Bergmann & Co., Drezda și Teschen a/E. mai înainte săpun de lapte de crin al lui Bergmann (marca 2 băieți) ca să avem un teint alb și nădăruș de piștură, cum și o colorare delicată a feții.

Să află bucată cu 80 fileri în Sibiu la:

Farmaciile la Urs., Piața-mică, A. Rumler, str. Turnului. C. Müller, Piața-mare, drogh. Carol Morscher, str. Cisnădiei, I. B. Misselbacher sen., Piața-mare, Gustav Meltzer, str. Cisnădiei, str. Gusterei, Piața-mică, Prima fabrică ard. de lumini de stearin, str. Cisnădiei, Carol Arz, str. Cisnădiei; mai departe în Sighisora la: farmacia Lingner, I. B. Misselbacher 86 36 80

Cel mai minunat și mai ieftin cadou pentru fiecare violonist.

În ediția M. U. ieftină s-au apărut

classice și moderne.

22

cele mai renumite compoziții pentru violon și clavi, prelucrate de

J. Marak, profesor la conservatorul din Praga.

2 volume à Cor 3 — Leg. te elegant à Cor. 5. — Ambe volumele laolaltă Cor. 8.

Vol. I.: 1. Beriot Andante tranquillo din concertul VII. 2. Berlioz, reverie și caprice op. 8. 3. Händel, Largo. 4. Chopin, Nocturne op. 9, Nr. 2. 5. Mendelssohn, Cântec de primăvară 6 Rubinstein, Melodie op. 3 Nr. 1. 7. Schumann, Träumerei 8. Tschairowskij Concerto din concertul op. 35. 9 Bar arolle, op. 37 Nr. 6 10. Chanson triste, op. 40, Nr. 2 11. Viotti, Adagio din concertul XXII. Concert

Vol. II.: 1. Bach, Air. 2. Beethoven, romanță op. 50. 3. Beriot, Adagio din concertul IX. 4. Enst, elegie 5 Mozart Menuetto. 6. Schubert, Ave Maria. 7. Schumann, Cântec de sără. 8. Spohr, Barc rotă op. 135. Nr. 1. 9 Tschairowskij, Cant sans paroles op. 2, Nr. 3, Romanță op. 5. 11. Andante cantabile, op. 11.

Titlor de bărbie Șevčuk (scutit prin lege) este cel mai bun țitor de bărbie din lume la violon. Prețul Cor. 5. — Numai pe lângă numărul sau cu rambursă trimite

Casa de editură muzicală și mare sortiment

Ediția M. U.

Praga, Palais Hlavka.

284 1-1

Nr. 1005/906.

278 2-2

Licitațiune publică.

Comuna **Racovița** vinde prin licitațiune publică, cu eschiderea ofertelor ulterior întrate, în 30 Decembrie 1906 st. n. la 3 ore p. m. în cancelaria comunală: 4400 m³ lemne de fag groase și 400 m³ lemne de fag subțiri în teritoriu de 20 jug., designat spre vânzare.

Prețul strigării 2280 cor., vadiu 228 cor.
Condițiunile de licitare se pot vedea în cancelaria comunală și la curatoratul de păduri reg. cercual din Nagytalmács.

Racovița, în 10 Dec. 1906.

Primăria comunală:

Nic. Maxim
primar.

Stef. Popoviciu
not. cerc.

Anunț.

La subscrisul află cu 1 Ianuarie 1907 aplicare ur tinăr bine priceput în agendele notariale, pe lângă următoarele condițiuni:

Lunar 25 cor. în bani, viptul întreg și cuartir în odaia laterală a cancelariei.

Notez, că postul de vice-notar cu salariu anual de 1000 cor. este deja sistemat și se va întregi în anul 1907.

Săsciori (cercul Szászsebes) la 17 Decembrie 1907.

Ioan Halalai
notar cerc.

289 1-2

Succes splendid a ajuns

SALON-ALBUM-UL
ediției **M. U.**

Prețul în loc de Cor. 28. — numai Cor. 1.80.
Legat eleg. Cor. 3.80.

CUPRINSUL:

1. Ascher, Croyez-moi! Melodie.
2. Ascher, Dans andalouse. Caprice.
3. Badarzowska, Rugarea unei virgine
4. Egghard, Mon bijou.
5. Egghard, Vals elegant.
6. Fararger, L'adieu. Nocturno.
7. Ketterer, Valsul florilor.
8. Ketterer, Pescuți de argint.
9. Lefebury Wély, Clopotul din mănăstire.
10. Oesten, Săniarea.
11. Oesten, Toporași de Alpi.
12. Richards, În străini Română.
13. Richards, Cap-la din mănăstire
14. Wollenhaupt, Feu Fo'let.

Trimitând banii înainte se espadează franco dela

Casa de editură musicală și mare sortiment

Ediția M. U.
Praga. Palais Hlavka.

286 1-1

Nobilitări de vițe de vie

produse pe **Riparia portalis**, sub conducerea cea mai îngrijită a unui învățator dela școala populară, pentru calitatea primă a căroră se dă cea mai deplină garanță, sunt de vândut din școala de vițerit a lui

Joseph & Weinhold
în Holdvilág.

Comandă primește **August Josephi**, potar în **Hamba** (Hahnbach, Kakasfalva) p. u. Sibiu (Nagyszeben), unde se pot căna și cataloage de prețuri. 275 2-8

Prima vâpsitorie artistică transilvană cu vapor și institut de curățit pe cale chimică

Carol J. G. Mühlsteffen

str. Vâpsitorilor (Färbergasse) 19.

Intrarea mai comodă se face din strada Ocnei, preia toate comanda, ce se țin de această branșă, și cari se eșecută conștiențios și foarte ieftin.

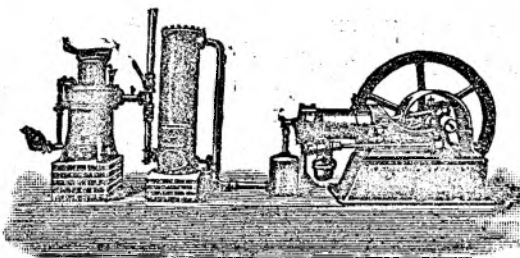
222 11-

Pentru tipar responsabil **Mearia Moltzer.**

LANGEN și WOLF

fabrică de motoare în Viena

— cea mai veche și mai mare fabrică specială a monarhiei. —

Motoare originale „Otto” și locomobile pentru benzină și petrol, cum și gaz de iluminat.

Motoare de gaz aspirator, cari se mină cu cărbuni de lemn, coacs sau cărbuni de antrachit.

Aceste motoare de gaz aspiratoare sânt pentru minat cele mai ieftine în prezent, fiindcă ele numai pe oară și putere de cal consumă 1½—2½ fleri material de ars. Mașinist sau focar e de prisos.

Special pentru minatul morilor este mașina cea mai escelentă a prezentului.

Cu deslușiri, descrieri și figuri, cum și preliminară de spese servește

Representanța generală pentru Ardeal

ANDREIU TÖRÖK

fabrică de mașine și mori

163 16-28

— Sibiu. Poarta-Cisnădiei. —

Preste 300 de distincții înalte.
Preste 30.000 motoare originale „Otto” în minare

Condiții de plată favorabile.
Garanță deplină și serviciu culant.

RUDOLF HENTER

deposit de săpun și lumini

— SIBIU —

Filială: Jungenwaldstrasse Nr. 2. — Strada Faurilor Nr. 7.

Depositul fabricii cu vapor de săpun

provezută cu cele mai moderne întocmiri, a lui

Ioan Breckner în Alba-Iulia

și recomandă marele său deposit de toate soiurile de

282 1-6

— săpun de spălat —

de calitatea cea mai escelentă, cu prețuri originale de fabrică.

Isvorul de cumpărat cel mai avantajos și cel mai bun pentru revânzătorii.

D-voastră nimeriți negreșit corect,

dacă alegeți pentru copiii D-voastre un casten-Anker de petricele de edificat, de oare-ce acesta este, după-cum se poate documenta, de douăzeci și cinci de ani

cel mai iubit joc al copiilor.

Dacă toate celelalte jucării, adese-ori cu mult mai scumpe, sunt aruncate în colț, castenul-Anker de petricele de edificat nu numai se folosește diligent mai departe, ci copiii abia apucă să vină timpul, până se capete un casten de întregire, ca să poată ridica zidiri mai mari și mai frumoase. Un casten-Anker de petricele de edificat veritabil nu este nici-când fără valoare, ci prin cumpărare de castene de întregire devine tot mai mare și mai distractiv și prin urmare pe durată cadoul cel mai ieftin.

Castenele-Anker ale lui Richter
de petricele de edificat

se nu lipsească deci de sub nici un pom de Crăciun. Informații mai de aproape asupra vestitului joc de zidit și asupra castenelor-Anker-poi, cari servesc: ca întregire, cum și asupra novelor jocuri ale lui Richter de așezat, jocuri mozaice-cugle etc. aflăm în noua listă de prețuri ilustrată a castenelor de edificat, pe care se și-o procure îndată fiecare mamă, care pune preț pe educarea copiilor sei. Trimiterea listei de prețuri se face gratis și franco.

Castenele-Anker ale lui Richter de petricele pentru edificat se află de vânzare în toate prăvăliile fine de jucării, cu prețul de cor. 1.50, 1.75, 3.—, 3.50, 6.— și mai sus și se pot cunoaște după marca de scutire „Anker”.

— **F. AD. RICHTER & Cie.** —

furnisori reg. de curte și camerali

Comptoir și deposit **Viena** — Fabrică —

I. Operngasse 16. XIII/1 (Hietzing).

Rudolfstadt, Nürnberg, Olten (Helveția) Rotterdam, S.-Petersburg, New-York.

Cui îi place muzica și are intenția să procure un instrument mecanic de muzică, acela se ceară

cea mai nouă listă de prețuri asupra instrumentelor-imperator de muzică, cu cercevele de note de pleu de oțel, rotunde, și cine are un aparat de vorbit sau vrea să procure, acela se ceară lista de prețuri a aparatelor de vorbit și a placelor de sunete; în ea află însemnate cele mai bune aparate de vorbit și place de sunete. Placetele de sunete-Anker escelează prin redarea tare și foarte fidelă după natură și tot asemenea prin marca lor durabilitate, de aceea se cumpără cu deosebire plăcere.

245 2-2

Tusa, îmbolnăvirile de catar, durerea de piept, îmbăloșirea, asudatul de noapte, horecâitul, sunt adese-ori presemnele celui mai periculos dușman al sănătății noastre, al infircoșatei

tuberculose!

Trebuie să stirpim reul în germine, și dacă el s'a ivit, trebuie să ne dăm silința cu atât mai mult a-l înfrânge, spre acest scop servește

Tuberinul lui Halapi

distins la expoziția engleză cu medalia de aur și diploma de onoare, recomandat de mulți medici, care într'adevăr înfrânge tuberculosa, delătură tusa, usurează scuierea de sânge, disolvă flegma. Deci cine voințe să se elibereze de acest rău sau să-l previe, să folosească și procure o sticlă de model cu 3 cor., sau o sticlă mare cu 5 cor. 77 31-40

Deposît principal pentru Austro-Ungaria:

Farmacia „Apostel“

Budapesta, Josefring Nr. 64/26.

„CĂLINDARUL POPORULUI“.

A apărut:

„Călinarul Poporului“ pe 1907.

Cel mai bun și mai ieftin călinar românesc, cu cuprins bogat și felurit, pregătit anume pentru trebuințele oamenilor dela țară. Afară de partea calendaristică, cuprinde povești, poezii, anecdote și glume, articlile economice, etc. etc. și neintrecutul:

Răvașul nostru

toate întâmplările mai însemnate de preste an, dela noi și din străinătate.

Călinarul e împodobit cu

multe ilustrațiuni alese

între cari amintim portretele regelui și reginei României, al metropoliților Șaguna și Meșianu, a dep. Dr. T. Mihali, a poetului Goga etc.

Prețul 40 fileri și porto 5 fileri.

„Călinar de părete“ pe 1907

adlstat foarte frumos. — Prețul 25 fileri.

Ambele se află de vânzare la librăria „Foi Poporului“ și la toate librăriile.

Grand Prix expoziția universală Paris 1900.

Praf de Korneuburg a lui KWIZDA pentru nutrirea vitelor, mijloc dietetic pentru cai, vite cornute și oi.

Prețul:

1 șatulă cor. 1.40, 1/2 șatulă cor. —.70.

De preste 50 ani în folosință în cele mai multe grajduri în lipsă de poftă de mâncare, mistuire slabă, spre îmbunătățirea laptelui și înmulțirea adundantei laptelui la vaci.

Veritabil numai cu marca de scutire aci alăturată.

Preț-curanturi ilustrate gratis și franco, prin deposițul principal

Francisc Ioan Kwizda

furnisôr de curte c. și reg. austro-ungar, reg. român și princ bulgar.

Farmacist cercual, Korneuburg lângă Viena.

94 II. 15-25

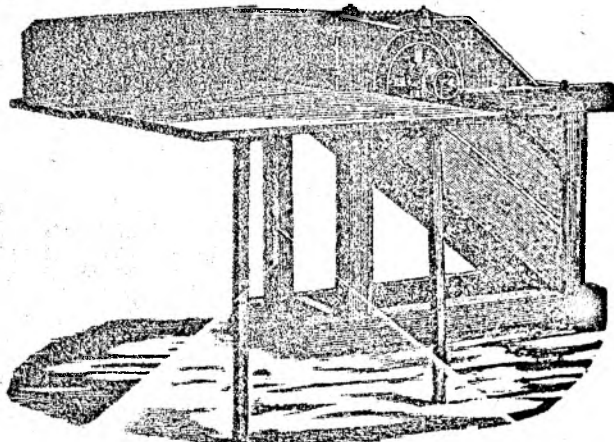
ANDREIU TÖRÖK

fabrică de mașini economice

în Sibiu, Poarta Cisnădiei

recomandă onor. domni agricultori:

Mașine de îmblătit cu mâna sau cu cai, cu vapor sau cu motor pentru benzin, sistemele cele mai noue. Ciure de ales și de sortat, calitatea cea mai bună în patru mărimi. Greblă de fân.

Mașine de tăiat nutrețul, mașine de tăiat napii și sfărmitor de cucuruz în diferite mărimi, pompe de toate soiurile pentru fântâni până la adâncime de 20 metri. Pluguri de toate soiurile și sistemele, mașini de sămănat cucuruzul cu 2-3 șire, mașine „Titania“ de sămănat cereale. Prese pentru sămănte de oleiu, zdrobitoare.

Mori cu 1, 2 și mai multe petri mânate cu vapor și cu motor. Pre-

luare de sfredelire de fântâni, cele mai bune și mai ieftine fântâni. Coase cele mai bune pe garanție dela cor. 1.60 până la 2 cor., la comandă mai mare se capătă după 10 coase una gratis.

Representanța fabricii de motoare

LANGEN & WOLF, Viena.

Cele mai bune motoare din lume, motoare original „Otto“, pentru benzin, petrol și gaz (cărbuni). Prospecte. desemnuri și preliminară de spese franco și gratis.

21 25-

O mașină de vorbit

cu 1, valț gratis.

Repertoar bogat cor. 12.— Valsuri extra cor. 1.50 per bucată. — Jucării. Catalog gratis. — Mare catalog special despre fabricate de jucării franceze a firmei Lemmersie, Paris, 41 pagini, bogat ilustrat, pentru 50 fileri în marce, franco.

Deșteaptă mirare

Mai înainte cor. 20, acum numai cor. 7 costă orologiul-remontoir-Phönix de argint, cu mașinărie de precisiune și trei coperișe frumos gravate și cu garanția de 3 ani. În total numai 7 coroane.

Espediție cu rambursă.

M. RUNDBAKIN, Viena IX/1.

Omega grațiosa

Orologe de calitate inferioară, neoferite din altă parte, cum și fabricate optice, musicalice, fotografice, igienice etc. de clasa primă, ofer în adevăr cu en gros prețuri ieftine și le trimit fără spese și franco.

270 3-10

RECLAMA

permanentă, cu scop și practică este sufletul, factorul dătător de viață pentru ori-ce fabrică, întreprindere comercială, industrială și de negoț. Cum, unde și când se poate insera mai cu efect, mai bine și mai ieftin se poate afla în

Espediția de anunțuri
Iuliu Leopold

Budăpesta, VII., Erzsébet-körút 54.

unde se mijlocește cu conștientitate, punctualitate și ieftin publicarea inseratelor și reclamelor în toate foile și călindarele din Budapesta, provință și străinătate. Planuri și prelim. de spese gratis.

Pile purgative
cu zahar
ale lui Filip Neustein.

(Pile-Elisabeta ale lui Neustein).

De preferat în toate privințele tuturor preparatelor de acest fel, aceste pile sunt libere de ori-ce substanțe stricăcioase, se folosesc cu cel mai mare succes la boala de ale organelor pântecelui, foarte ușor purgative și curățitoare de sânge; nici un medicament nu este mai favorabil și de tot nestrăicicios, spre a combate

constipația

sigurul izvor a celor mai multe boale. Din cauză că sunt cu zahar, le iau cu plăcere și copii. — O șatula, conținând 15 pile, costă 30 fl. o rolă, care conține 8 șatule, așadar 120 de pile, costă numai 2 cor. Trimițând înainte suma de cor. 245 se expediază franco 1 rolă de pile.

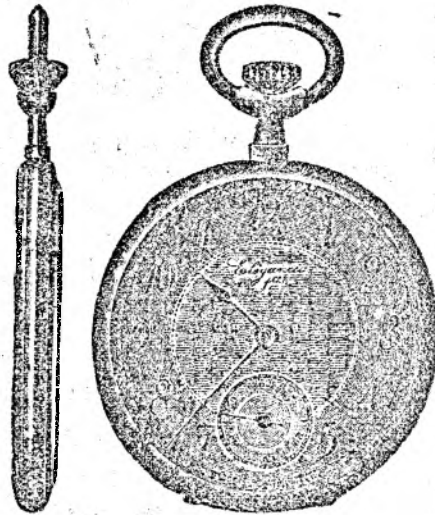
Atențiune! Să ne ferim mult de imitații. Se cerem „Pile purgative ale lui Filip Neustein”. Numai atunci sunt veritabile, dacă fiecare șatula și instrucție e provăzută cu marca noastră de scutire improtocolată legal, în tipar negru-roșu „Heil. Leopold” și subscrierea: Philipp Neustein, Apotheker. Embalagele noastre scutite prin tribunalul comercial trebuie să fie provăzute cu firma noastră: Farmacia lui **FILIP NEUSTEIN** la „Heil. Leopold”, Viena I. Plaukengasse 6.

Deposit în Sibiu în toate farmaciile.

256 6—10

Orologiul de cavalier cu placă de aur

al meu, cel mai nou, extralat

cu față de metal albă sau galbină pentru cifre, este cel mai iubit și mai fin orologiu al timpului nou. Acest orologiu extralat de cavaleri întocmai cum îl arată chipul, este închis hermetice, regularizat precis cu mașinărie de presiune și cu gravură de aur, astfel înlocuiește perfect oroloagele veritabile de aur. Prețul per bucată numai

fl. 5.—

cu cutioară de oțel veritabilă neagră sau albastră fl. 4.50, cu coveriș dublu, în o cutioară cu placă de aur veritabil american 6 fl. în cutioară de oțel, neagră sau albastră fl. 5.50. Pentru fiecare din aceste oroloage se dă o garanță în scris pe 3 ani. Ce nu convine se schimbă îndată. Expedare cu rambursă sau trimițând înainte banii prin

Depoul central de oroloage

ALFRED FISCHER
Viena I., Adlergasse Nr. 10/34.

Cereți noul meu catalog principal bogat ilustrat cu oroloage și bijuterii de aur și argint, cum și articli de argint-China, care se trimite ori-și-cui gratis și franco.

274 3—3

Institut indigen. — Banca de asigurare

„TRANSILVANIA”

din Sibiu

17 51—52

— întemeiată la anul 1868 —

în Sibiu, strada Cisnădiei nr. 5 (edificiile proprii), asigură în cele mai avantajoase condiții:

— contra pericolului de incendiu și exploziune, —
edificii de ori-ce fel, mobile, mărfuri, vite, nutrețuri și alte produse economice etc.

— asupra vieții omului —

în toate combinațiile, capitale pentru casul morții și cu termen fix, asigurări de copii, destudii, de zec tre, rente pe viața întrecăgă etc. etc.

Asigurări populare fără cercetare medicală

Asigurări pe spore de înmormântare cu solvirea imediată a capitalului.

Valori asigurate contra incendiului: † Capitale asigurate asupra vieții:
99,981.088 coroane. † 9.125.898 coroane

Dela întemeiere institutul a solvit:

pentru despăg. de incendii 4,077.718 75 c. pentru capitale asig. pe viață 3,568.863-87 c.

Oferte și ori-ce informațiuni se pot primi dela:

Direcțiunea în Sibiu, str. Cisnădiei nr. 5 etajiu I., curtea I., și prin agenturile principale din Arad, Brașov, Bistrița și Cluj, precum și dela subagenții din toate comunele mai mari.

Trebuințele d-voastre de cafea și tee

228 11—24

să le acoperiți mai bine la **Iuliu Meinel** în **Budapesta** (filială: **Sibiu, strada Cisnădiei 24.**) Firma Iuliu Meinel e dovedită ca cea mai mare în Ungaria în bransa sa. Ea importează cafea și tee direct din țările de producție, ceea-ce se poate dovedi. Cereți preț-curant; acesta ofere în sine și prin sine o lectură interesantă și cuprinde o mulțime de lucruri, cari sunt foarte prețioase a le cunoaște fiecare econoamă. Preț-curantul la dorință se trimite gratis și franco.

Iuliu Meinel, Budapesta. Filială: Sibiu, strada Cisnădiei 24.

!! Lumini !!

Cel mai bun și mai ieftin izvor de cumpărat

lumini de ceară

și

lumini de stearin pentru biserică

în ori-ce mărime și executare.

Neguțatorie specială de lumini

Rudolf Henter

Sibiu

Neguțătoria principală:

Strada Faurilor (Schmiedgasse) Nr. 7.

Filială: Jungewaldstrasse Nr. 2.

(Poarta Cisnădiei, vis-à-vis de ospătăria Klein).

Revânzătorilor reducere considerabilă de preț.

279 2-20

Sibiu Hôtel Schmidt Nagyszeben.

Inștiințare de deschidere.

Subscrișul îmi iau permisiunea a invita pe stim. p. t. public a onora cu cercetare

Hôtelul Schmidt

strada Bahnhof, vis-à-vis de gară

(20 de odăi spre stradă — Luminat electric)

edificat de nou de mine și aranjat cu tot confortul.

Hotelul se află în nemijlocita apropiere de gară și cred, că am satisfăcut unei necesități, că am deschis un hotel modern în acest loc.

Cu privire la proviziune ofer numai ce este mai bun, pe lângă un asortiment bogat și în ori-și-ce timp.

Odăi liniștite. — Serviciu corect. — Prețurile cele mai ieftine.

Mulțumind sincer pentru încrederea, manifestată față de mine aici în decurs de 30 de ani, rog onor. p. t. public, a sprigini și noua mea întreprindere.

Cu distinsă stimă

Martin Schmidt, hotelier.

277 2-8

Cine suferă de podagră, reumă, ischias, se cumpere o sticlă de

Fluid de podagră al Dr. E. M. Flesch

care vindecă sigur podagra, reuma, durerile de mâni, de picioare, de spate și de șele și slăbia de picioare, cum și umflăturile. Efectul se simte în timpul cel mai scurt. Se poate căpeta în farmacia lui **Dr. E. M. Flesch**, „Magyar korona“ în Győr, Baross-ut 24.

O sticlă de 1 1/2 decilitru Cor. 2. Pentru folosință mai lungă o sticlă de familie Cor. 5. La comanda de trei sticle mici sau două sticle de familie se face expediția franco.

215 13-36

Fiecare imitație și rețipărire e punibilă.

Singur veritabil e balzamu lui Thierry

179 19-52

numai cu marca verde de călugărită. Scutit prin lege. De renume vechiu, neîntrecut contra perturbațiilor de mistuire, sgârșirilor de stomach, colicei, catarului, durerilor de piept, influenței etc. Prețul: 12 sticle mici sau 6 duble sau o sticlă mare specială cu închizătoare patent Cor. 5.— franco.

Alina de centifolii a lui Thierry recunoscută în general ca Non plus ultra contra tuturor ranelor cât de vechi, aprinderilor rănilor, absceselor și umflăturilor de ori-ce-fel. Prețul 2 borcane Cor. 3.80, trimite numai după expedarea înainte a banilor sau cu rambursă farmacia A. THIERRY în Pregrada lângă Rohitsch-Sauerbrunn.

Broșură cu mii de scrisori de mulțămite, gratis și franco.

Se poate căpeta în toate farmaciile mai mari și drogheriile medicinale.

Salon de pălării de modă

August Gruber

Sibiu

Piața mare Nr. 19, etagiul I.

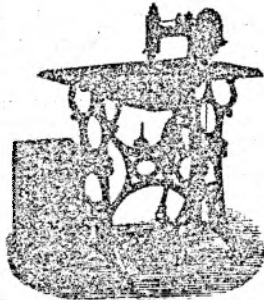
Deposit și confecționare de pălării de modă de cele mai elegante și articli de modă de toate prețurile, și modele originale vieneze și pariziene. 118 22-52

Gustav Dürr

mechanic.

Magazin de mașini de cusut și de velocipede,

Sibiu. Piața-mare nr. 19.

Recomandă depositul meu mare și bine asortat cu toate felurile de mașini de cusut mai renumite din fabrici străine și indigene pe lângă un preț foarte moderat. 20 44-

Ca specialități se recomandă mașinile de cusut:

Seidel & Naumann, G. M. Pfaff.

Toate acareturile mașinilor de cusut de ori-ce fel precum ace, curele, oleiuri fine și altele se află întotdeauna în depositul meu. Reparaturile la mașinile decusut de ori-ce fel sînt executate prompt, ieftin și conștientios cu garanție. Pentru fiecare mașină nouă de cusut cumpărată dela mine dau 5 ani garanție.

Industrie indigenă!

Prima fabrică transilvană de stearin și săpun,

dela preluarea conducerii ei de către institutul „Vereinsbank“ ardelen, de nou adjuată și provăzută cu cele mai moderne mașine, livrează toate soiurile de lumini de stearin, cum și ca specialitate deosebită

săpun de spălat neutral,

praf veritabil de săpun și diferite alte soluri de săpun

în o calitate așa de escelentă, încât aceste pot susține comparația cu ori-ce produse de concurență, chiar și cu cele din străinătate.

Noi recomandăm deci procurarea acestor produse indigene, cari escelează prin bunătața și vrednicia lor.

Prima fabrică transilvană de lumini.

30 24-

Contra tusei, răgușelei și catarului au efect mai bun

bomboanele Pemete ale lui Réthy.

La cumpărare se fim atenți și să cerem apriat bomboane de-ale lui RÉTHY, fiindcă sunt multe imitații fără valoare.

1 Carton 60 fileri.

Să cumpărăm numai bomboane pemete de-ale lui RÉTHY!

251 4-12

237 4-6

EREMIE PURECE

lăcătuș artistic și de edificii, instalator
Sibiu, Rosenanger Nr. 9
preia toate lucrările de lăcătuș, anume:
porți, balcoane, sprijinitoare de trepte,
gratii la morminte, gratii în toate felurile
de stil etc.

Deposit de
cupatoare de fert (economice)
în mare asortiment.

224 12-15

Să garantează executare solidă.
Prețurile cele mai ieftine.

Ca daruri de Crăciun — și de Anul-nou —

să potrivesc esecelent:

Casete de hârtii de epistole.
Hârtii de epistole în mape.
Hârtii de epistole în carton.
Hârtii de epistole libere. —

Să capătă foarte ieftin la .

Tipografia Henrio Meltzer
— Sibiu, strada Măcelarilor Nr. 12. —

Liniment. Capsiei comp.,
substituire pentru
Anker-Pain-Expeller.

La cumpărarea acestui mijloc de fricțiune re-
cunoscut de esecelent și alinaător de dureri,
care să capătă în toate farmaciile, să ne
uităm întotdeauna după marca „Anker”
și după firma „Richter”.

Ludovic Ferencz,

croitor de bărbați,
Sibiu, strada Cisnădiei nr. 12,
recomandă p. t. publicului
pentru sezonul de iarnă
noutățile

sosite chiar acum, pentru haine
de bărbați stoffe englezești,
francezești și indigene, din cari
se execută după măsură cele mai
moderne vestimente precum: Sako,
Jaquete, fracuri și haine de
salon, cu prețuri foarte moderate.

Deosebită atențiune merită
noutățile de stoffe pentru pardie-
suri și „Baglama”, cari se află
totdeauna în deposit bogat.

Asupra reverenșilor con-
fecționate în atelierul meu lasi per-
mit a atrage deosebita atențiune a
on. domni preoți și teologi absolvenți

În cazuri de urgență confecțio-
nez un rind complet de haine în timp
de 24 ore

14 47 -

Pentru tipar responsabil Henrio Meltzer.

Atențiune!

Am onoare a face cunoscut, că aici în Sibiu în Piața mare în palatul nou
al băncii Bodenkredit, am deschis în 20 Noembrie n. c.

O casă de negoț de confecțiune pentru dame, domni și copii.

De însemnat: Conduc special numai cei mai fini articli în acest gen, corespunzători
și celui mai rafinat gust.

Prețurile sunt strict solid calculate la minimal și fixe.

Pe fiecare bucată este imprimat prețul fix în Coroane.

Visitarea, fără silă de-a cumpăra, este dorită în ori-ce timp.

Cu distinsă stimă

R. GRÜNBERGER

casă de negoț de confecțiune

— în noul palat al institutului Bodenkredit —

262 5-52

Sibiu — Nagyszeben.

Institut de credit funciar din Sibiu.

Strada Pintenului nr. 2.

Împrumuturi hipotecare pe anuități.

Scrisuri funciare,
scutite de dări.

ce să pot lombarda la banca austro-
ungară, să pot depune la toate tribuna-
lele ungare de stat drept cauciune și
vadiu și ca cauciuni de căsătorii militare.

Depuneri spre fructificare.

Dajdis la interesele dela depuneri e plă-
tește institutul.

Escomptare de cambii.

Avansuri pe efecte publice.

Credite de cont-curent
contra intabulări și altă garanță.

Esecutarea

de flocare afaceri de bancă și de zarafe prin

Cassa de schimb

Sub condițiuni culante, mai cu seamă:

cumpărarea și vânzarea de efecte publice
monete străine,

răscumpărarea cupoanelor și efectelor sortate,

incasarea de cambii, checuri și asemnări,

predarea de asemnări și bilete de credit
pentru străinătate,

Îngrijirea de coale de cupoane.

Iuarea efectelor în deposit spre păstrare,

Închirierea de resorturi de case de fer

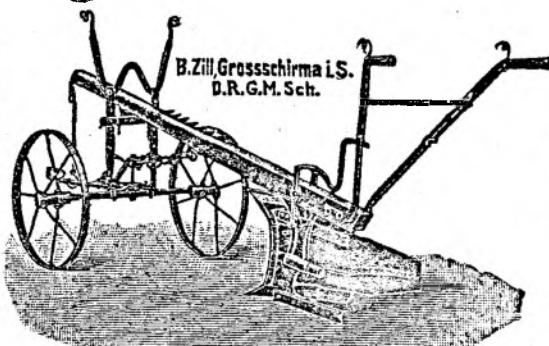
(săte deposite), sigure contra incendiului
și a spargerii, etc. 6 26-26

Informațiuni amenunțite se dau cu bunăvoință și fără spese.

Nou! Foarte practic probat și de mare
avantagiul este pentru agricultori

„Zillia“ plugul de întors sau învîrtit.

cu corpul inferior din oțel
vîrsat și cu tălpile libere

cu grîndele din oțel și lemn

La arat nu se întemplă astupare, pătura pămîntului se întoarce deplin, are lipsă de puțină forță
trăgătoare, căroaia de plug de lemn se poate folosi cu plugul Zillia. Materialul esecelent. Să
poate procura prin singura

representanță pentru Transilvania și România dela

IOAN K. SCHULLER

— Agnita — Szentágota. —

Opinie: Cu plugurile de întors Zillia, cumpărate dela dl Ioan K. Schuller suntem foarte
mulțumiți și putem recomanda cu căldură acest plug ori cărui econom. Un avantaj deosebit
are, că merge foarte ușor, brezdele le întoarce de tot și pretinde puțină forță trăgătoare.

Agnita, 20 August 1906.

247 8-

Ioan Fernengel, econom; Ioan Breckner, econom;
Mihail Rottmann, econom; Mihail Mergler, econom.

Căseala de imprimat E. T. Gleitsmann, Drezda — Budapecta.